

Yëkkuö tsá kit Pablo tö Corinto wakpa a 1 Corintios

Mik Pablo bak kaneblök Éfeso etá ie' tö yëkkuö i' kit Jesús mik erblökwakpa serke Corinto e'pa a. Pablo kèwö ska' ta Corinto dör Grecia ká bua'ie. Pè' bak senuk ikì dōka 650.000. E'pa shūa 400.000 klöulewā kaneblök é. Pablo wák tö tsawe Corinto wakpa a Jesús tté buaë paka'. E' tté tso' kitule Hechos 18.1-17 e' kī.

Alaköl eköl kiè Cloe e' yami wele de Pablo pakök ie' tso' Éfeso ee. E' tö ie' a iyè' tö Jesús mik erblökwakpa tso' Corinto e'pa ñippöke taië ena welepa tso' íyi sulusi wamblök taië, e' kuekī ie' tö yëkkuö i' kit. Ñies ie' tö ikit ilè chaki' ie'pa tö ie' a e' iutoie ie'pa kimoie ena ipattoie.

Kam Corinto wakpa erblö Jesús mik etá ie'pa tö íyi taië dalöieke Skèköl skéie, e' dör kabene et. Ì dalöieke ie'pa tö e' a ie'pa tö iyiwak jcheke e' chkà katekerakitö iyamipa ta ì dalöiekerakitö e' dalöioie. E' cheke Pablo tö yëkkuö i' kī.

Ñies ì dalöieke ie'pa tö e' wé kos a alakölpa sulusi datse ta wëpa serkerak ita. Erë mik wëpa ñekkëpa erblè' Jesús mik etá ie'pa kè éna iane tö wes ie'pa ké senuk. E' kuekī Pablo tö ikkaché tö wes wëpa alaköl ta' ena alaköl kè ta' e'pa kawötā senuk.

Kíie ta pé' wele bak ñi dapa'uk Jesús mik erblökwakpa ta, e'pa tö ie'pa wöbla'weke kache tté wa. Ese ché Pablo tö yëkkuö i' kī.

Shkè'wè

¹ Ye' dör Pablo. Skèköl tö ye' klö'bak iwák er wa Cristo Jesús ttekölpa tsá, e'pa ekölie. S'yami kiè Sóstenes tso' ye'

ta. ² A' dör Skëköl icha erule serke Corinto, e'pa a sa' tso' yëkkuö i' shtök. A' batse'oule a' batsulewa Cristo Jesús mik e' wa. A' klöo' Skëköl tö ie' icha batse'rpaie wépa kos tso' ká wa'ñie tö e' tsatkè kié Skëképa Jesucristo a e'pa ta ñita. Jesucristo dör ie'pa ena se', e' Këköl. ³ Skëköl dör S'yé ena Skëképa Jesucristo, as e'pa er buaë chò ena sene bèrè mù a' a.

Pablo tö wëstela ché Skëköl a

⁴ Skëköl er buaë ché tajë a' a Cristo Jesús batamik, e' kueki ye' tso' wëstela chök ie' a këkraë. ⁵ A' batsulewa Cristo mik, e' wa ì kos kiane a' ki wakanewè Skëköl a, e' mène a' a tajë. Skëköl tö ieri mé a' a iwà pakoie buaë, ñies iwà jchenowa buaë. ⁶ E' wa iwënewa a' shua tö moki a' tö Cristo tté kl'wé buaë. ⁷ Es ì kos kiane a' ki kanebloie Skëköl a, ese métkie ie' tö a' a iWiköl wa. E' wakaneweke a' tö a' tso' Skëképa Jesucristo datskene e' panuk, e' dalewa. ⁸ Ñies ie' tö a' kimeraë buaë as a' e' tköwa darërëë ie' mik dò bata ekkë. Es a' kè ki ì nuí ta' ie' wöa mik Skëképa Jesucristo datskene e' kèwö ska'. ⁹ Skëköl ttò moki e' tö a' klöo'bak as a' ser batsulewa ie' alà Jesucristo dör Skëképa e' mik.

Jesús mik erblökwakpa ñi blabatsélor

¹⁰ A yamipa, ye' tö a' a ichè Skëképa Jesucristo ttò wa tö a' kos erbikó ñikkëë. Kè a' ñi blabatsök. A' senú buaë ñita. A' kabikeitsó ñikkëë wes wák eköl è es. ¹¹ A yamipa, tayë kiè Cloe, e' yamipa welepa tö ibiyó ché ye' a tö a' tso' ñippök tté ki. E' kueki ye' tso' a' a ichök es. ¹² Ie'pa tö ye' a iché tö a' kos ñippöke ñita i' es: A' welepa tö icheke: “Ye' dör Pablo klé.” Welepa skà tö icheke: “Ye' dör Apolo klé.” Iëkölpa tö icheke: “Ye' dör Cefas* klé.” A' skà tö

* 1:12 Cefas: E' è kiè ñies Pedro.

icheke: “Ye' dör Cristo klé.” ¹³ ¿Ima a' ibikeitsè tö Cristo tso' blabutsule? Au, kè idör es. ¿Ye' kötewā krus mik a' skéie? Au. ¿A' wösune ye' ttò wa? Au. ¹⁴ Wéstela chekeyö Skéköl a tö ye' kè wā a' wösune tajë. Wépa kiè Crispo ena Gayo, e'pa è wösuk ye' tö. ¹⁵ Kè yi a iyënuke tö ye' tö a' wösuk ye' ttò wa. ¹⁶ Ye' éna ianewa i' ta tö ñies ye' tö wëm kiè Estéfnas e' wösuk ena ie' yamipa ekka. Kè ye' éna iane tö yi skà wösuk ye' tö. ¹⁷ Cristo kè wā ye' patkéne s'wösukuök, ie' tö ye' patké ie' tté buaë pakök. Ye' kè tö ttè e' paketa' ttè iskië wa wes s'yöule taië esepa kapakò es. Ye' tö ipakeke ttè wöshakla wa as Cristo kötewā krus mik e' tté diché kè chöwa.

Skéköl diché taië ena ie' siwé iskië, e' wà dör Cristo

¹⁸ Wépa weirdaë aishkuö ta, esepa a Cristo kötewā krus mik, e' tté dör alipa ttèie. Erë se' tsatkërke, esepa a Skéköl diché taië, e' tté idir. ¹⁹ E' dör wes itso' kitule Skéköl yëkkuö kī es, e' tö ichè:

“Skéköl tö ichè: Wépa wā siwā' jcher iskië,

esepa meraatyö wes kè wā ì jcher es.

Wépa kabikeitsö tajë,

esepa éna ká chöwerawayö.”†

Es Skéköl yëkkuö tö ichè.

²⁰ Es idir e' kueki s'ditsö wā siwā' jcher iskië, ¿wes esepa de? S'wöbla'uk ttè dalöiëno wa wakpa, ¿wes esepa de? Wépa a s'ditsö íyi tté wā pakar ñi a buaë ¿wes esepa de? Skéköl a ta siwā' iskië jcher s'ditsö wā, e' kè wā ta', e' dör wes alipa ttè es. ²¹ Ttè e' wā dör i' es: Skéköl wā íyi jcher iskië, e' kueki ie' kè wā imeneat tö se' tsatkër ì jcher s'ditsö wā iskië ese wa. E' skéie ie' tö ime'at tö wépa erblé Cristo

† 1:19 Isaías 29.14

mik ittè pakarke e' wa, esepa è tsatkërdaë eré ittser alipa ttèie.

²² Ì kè or yi a ese kiane suè judiowak ki ttè klö'woie. Griegowak tö siwá' iskië ese yuleke taië. ²³ Erë Cristo kötëwá krus mik, e' ttè pakeke sa' tö. Ttè e' sulune judiowak yöki. Pë' kè dör judiowak, esepa a ta e' dör alipa ttè. ²⁴ Erë wépa kos klö'bak Skököl tö iwák a, judiowak ö pë' kè dör judiowak, esepa a Cristo dör Skököl diché taië ena ie' siwé iskië e'. ²⁵ Ì wé ie' tö e' wër wes ì wè aliwakpa tö es. Ñermata ie' wá siwá' jcher iskië tkòka sulitane tsata. Iwër wësua tö ie' kè diché ta', ñermata ie' diché ta' taië tkòka sulitane tsata.

²⁶ A yamipa, mik Skököl tö a' klö'bak, eta ¿wes a' dör? E' anú a' éna. Ká i' wakpa a ta a' kibiiepa kè wá siwá' iskië jcher. A' kibiiepa kè ttò dalöiërta'. A' kibiiepa kè dör kékëpa taië ese ditséwö. ²⁷ Erë wépa cheke ká i' wakpa tö tö kè iwá ì jcher, esepa shukit Skököl tö wöbla wa, wépa wá siwá' jcher iskië, esepa jaëwoie. Wépa kè dör kékëpa taië ká i' wakpa a, esepa shukit ie' tö wöbla wa, wépa dör kékëpa taië, esepa jaëwoie. ²⁸ Wépa watëulettsa, wépa bikeitseke ká i' wakpa tö tö kè idör ìie bua', wépa kè dör ì, esepa shukit ie' tö, wépa dalöiërta' taië ká i' ki, esepa wöowaie diöshet. ²⁹ Es kè yi a e' ttsënukká Skököl wörki. ³⁰ Erë Skököl wák tö a' bätswá Cristo Jesús mik. Cristo batamik ie' tö se' ké siwá' moki jchenukwá iskië. Nies Cristo batamik ie' tö se' klö'wé wes pë' buaë yësyësë es, ñies se' de ie' wák ichaie batse'r yënettsa sene sulu ulá a. ³¹ E' kuëki s'kawöta senuk wes Skököl yëkkuö tö ichè es, e' tö ichè: “Yi e' ttsakká as ese e' ttsòka ì wé Skököl tö ese wa.” †

† 1:31 Jeremías 9.24

2

Cristo kötewā wötëulewā krus mik, e' tté paké Pablo tö

¹ A yamipa, mik ye' dè' kewe Skëköl tté buaë pakök a' a, etā kè ye' wā iwà pakane siwā' iskië ese wa wes a' wakpa yöule taië esepa tö s'wöbla'wëke es. ² Mik ye' bak a' shūa, etā ye' kè kī ì bār tté kianeia. Ye' ibikeitsétke Jesucristo kötewā wötëulewā krus mik e' tté è pakök. ³ Mik ye' dè'bitū a' ska', etā ye' ttsè'rke alabëbë kè diché tā' taië, ye' suarke taië painuke taië. ⁴ Ye' tö Skëköl tté buaë e' paké a' a, erë kè ye' wā ipakane siwā' iskië s'ditsö a ese wa a' dakiñoie. E' skéie ì pakéyö a' a, e' wà kkaché a' a Skëköl Wiköl tö idiché wa tö mokië idir. ⁵ Skëköl tö iwé es as a' kè erblò siwā' iskië ese mik, e' skéie as a' erblò ie' diché mik.

Se' wā Skëköl siwé jcher iWiköl wa

⁶ Erë wépa tkëulewatke darërë Cristo mik, esepa je' éna iane tö tté pakeke sa' tö, e' dör siwā' iskië chökle. Erë e' kè dör s'ditsö ena iwökirpa siwā' ese; esepa diché erkewatke. ⁷ Siwā' pakeke sa' tö, e' dör Skëköl siwā' bak blëulewā s'ditsö yöki e'. Ká iaiaë kam ká i' yör, e' yöki ie' tö ibikeitsbak tö sene michoë olo tā' taië, e' meraëitö se' a ie' siwā' wa. ⁸ Siwā' e' kè ane s'ditsö wökirpa éna. Ie'pa éna ianúpa, e'ma ie'pa kè wā Skëképa Jesús olo tā' taië e' kötewā. ⁹ Erë e' dör wes itso' kitule Skëköl yëkkuö kī es, e' tö ichè:

“Ì buaë kè sūule yi wā,

ì buaë kè ttsëule yi wā,

ì buaë kè bikeitsule yi wā,

ese tso' Skëköl wā mè wépa éna ie' dalër esepa a.”*

¹⁰ Erë e' qos wà kkachéitö se' a iWiköl wa. Iwiköl tö iyi ulitane shuyulekettsā sekkā dò Skëköl erbikò iskië esëé.

* 2:9 Isaiás 64.4

¹¹ Se' wiköl tso' se' a, e' è wä ijcher ì tso' se' er a. Es ñies Skököl Wiköl è wä ijcher ì tso' ie' er a. ¹² Ie' tö iWiköl mé se' a, e' kuëki kè se' kabikeitsöia wes s'ditsö kabikeitsò es. Ie' tö iWiköl mé se' a as ì buaë kos méitö se' a er bua' wa e' wä ar se' éna. ¹³ E' kuëki kè sa' tö s'wöbla'weku' ká i' a siwa' tso' ese wa. S'wöbla'weke sa' tö ttè kkaché Skököl Wiköl tö sa' a e' wa. Es sa' tö Skököl Wiköl iyi e' wä pakeke ttè méitö sa' a ese wa.

¹⁴ Wépa kè a Skököl Wiköl ku', esepa a ie' iyi e' dör alipa iyi, e' kuëki ie'pa kè ki ikiane. Ñies ie'pa kè éna iwä ar, ttè e' wä arke se' éna Skököl Wiköl è wa e' kuëki. ¹⁵ Erë wépa a Skököl Wiköl tso', esepa éna ie' iyi ulitane wä armi buaë. Erë ì weke ie' tö ie'pa a e' kè wä anuk yi éna. ¹⁶ E' dör wes itso' kitule Skököl yëkkuö ki es, e' tö ichè: “Skököl erbikò e' kè jcher yi wä. Kè yi a ie' pautuk.”† Erë se' éltépa wä Cristo erbikè tso'.

3

Se' kos dör Skököl kanè mésopa

¹ A yamipa, mik ye' bak a' shua, etä ye' kè a kapakar a' ta wes s'wëttseke Skököl Wiköl tö esepa ta kapakè es. E' skéie ye' kawötä kapakök a' ta wes ye' kunúpa kapakök s'tso'ia s'wák dër sulu dikia ö ala'r tsitsirla kè yöule buaë Cristo ttè wa esepa ta kapakè es. ² Ttè wa ye' tö a' wöbla' e' dör tottola wes tsu'diö mè ala'rla a es, kam a' a chke darëré katar e' kuëki. jErë ikkè ta kam a' a chke darëré katar, ³ a' serkeia wes s'wák dër sulu ki ikiane es e' kuëki! A' ñippöke, a' ukyërke ñi ki taië, e' wä kiane chè tö a' seria wes s'wák dër sulu ki ikiane es, wes pè' kè a Wiköl Batse'r ku' es. ⁴ A' welepa tö icheke: “ye' dör Pablo klé.” A' welepa

† 2:16 Isaías 40.13

skà tò icheke: “ye' dör Apolo klé.” A' ttökeia es, e' wa iwënewa tò a' dör wes pë' kè a Wiköl Batse'r ku' es.

⁵ Età ichó ye' a tò ¿Apolo dör yi? ¿Pablo dör yi? Sa' dör Skëköl kanè mésopa è. Sa' tò Jesús tté buaë paka' a' a, e' batamik a' de erblök Jesús mik. Kanè me' ie' tò sa' böł a kuä'ki kuä'ki, e' wakanewé sa' tò. ⁶ Jesús tté buaë e' tsá tkéyö a' er a, wes íyi kuatkè es. Apolo tò ikkö'né as italar, erë Skëköl wák tò iwà tala'weke. ⁷ Yi tò íyi kuatkeke, ñies yi tò ikkö'neke, esepa kè dör ì. Skëköl tò iwà tala'weke, e' dör ibua'ie. ⁸ Yi tò íyi kuatkeke, ñies yi tò ikkö'neke, esepa dör ñies ème ie' a. Ie' tò iské meraë ie'pa a eköl eköl wes iwakanewëkerakitö es. ⁹ A' dör wes ie' tē es, e' a sa' böł kanëblöke ie' a. Ñies a' dör wes u yörke ie' a es. ¹⁰⁻¹¹ Ie' er buaë ché ye' a, e' wa ime'itö ye' a ichkí tkökwa wes u yuökwak bua'buwa es. E' ukuökí ta u yuökwakpa skà de ikí yuökmi. U yörke Skëköl a e' chkí tkënewatke e' dör eköl è, e' dör Jesucristo. Kè yi a ichkí kuä'ki tkënuwane. E' kueki se' ulitane eköl eköl kawötä e' kkö'nuk buaë tò wes iwà kí yuekemisö. ¹² Se' tò iwà yuèmi orochka wa, inukölchka wa ena ák bua'buwa wa ö iwà yuèmisö kaltak wa, kākō wa ena kuaköl wa. ¹³ Mik Jesucristo datskene, etä iwërdaë tò is iwà yuésö. E' kéwö ska' ta se' kanè ma'ordaë bö' wa isuoie tò is idir. ¹⁴ U chkí tulunewa, e' kī se' tò iwà yué, e' ta e' kè ñanewa bö' a ta esepa a iské merdaë. ¹⁵ Erë ì yuésö e' ñanewa, e' ta kanè e' weirdawa. Erë esepa tsatkërdaë bö' yöki, erë kè ì atē ie'pa ulä a wes s'tkòshkar u ñarkewa yöki es.

¹⁶ ¿A' kè wa ijcher tò a' wákpa dör Skëköl wé, ie' Wiköl serke a' shua e' kueki? ¹⁷ Ie' wé dör batse'r, e' dör a' wákpa. E' kueki e' olo'yéwa yi isie tò, e' ta ese olo'yerawa ie' tò.

¹⁸ Kè a' e' kitö'ukia. A' welepa e' bikeitsö tò a' wa siwa' iskië jcher wes s'ditsö tò ibikeitseke es, e' ta esepa

kawöta e' ökwa alije as siwa' moki jcherwä iwa. ¹⁹ Ì dör siwa' iskië s'ditsö a, ese dör alipa ttè Skëköl a. E' dör wes ie' yëkkuö tö ichè es: “Wépa wä siwa' iskië jcher taië, esepa klö'werawä Skëköl tö iwákpa erbikò s'dakiñoie e' wa wes iyiwak klö'wëwasö sho' wa es.” ²⁰ Nies ichéitö i' es: “Skëköl wä ijcher buaë tö ì tso' ká i' a, ese siwé jchermi s'wä taië, e' kè dör ìie bua'.” ²¹⁻²³ Erë a' dör Cristo icha ena Cristo dör Skëköl icha. E' wà kiane chè tö íyi ulitane mé Skëköl tö a' a' kimoie. Ye' ena Apolo ena Pedro, e'pa tso' a' kimuk. E' kije ta ì kos tköke i'ñe ta, ñies aishkuö ta, s'ser ena s'duöwä, ekkè kos tso' a' kimuk. E' kueki kè a' kàne s'ditsö wele kkeökkä taië tö e' dör ibua'ie as s'mi' ikléie.

4

Jesucristo ttekölpa tsá, e'pa kanè

¹ Sa' bikeitsó tö sa' dör Cristo kanè mésopa. Skëköl ttè bak blëulewä e' wà pakè wërke sa' wöki wes íyi kueblu es. ² Íyi kueblu kawöta iwakanéuk yësyësë wes iwökir tö iuk patké es. ³ Es idir, e' kueki ima a' tö ö yile skà tö is ye' kanëblöke Cristo a e' bikeitseke, e' kè ki ye' tkine. E' kije ta ima ye' wák tö ye' kanè bikeitseke, e' kè ki ye' tkine. ⁴ Ye' er kè wä ye' kkatëne, erë kè e' wa yö ichepa tö kè ì sulu ku' ye' ki. Skëképa Jesucristo tö ye' shuleraë, ima e' tö ye' bikeitseke, e' è ki ye' tkirke. ⁵ Mik ie' dene etä sulitane shuleraëitö. Ì kos tso' blëulewä se' er a, ñies ì dalërmik se' serke, ese kos kkacheraëitö wöshak sulitane wörki. E' kéwö ska' ta se' kos kanëblöke buaë ie' a, e'pa kikerakä ie' tö. E' kueki kè s'kkatar, kam s'shulir kéwö döka e' yöki.

⁶ A yamipa, ye' tö ye' wák ena Apolo ché a' a' kimoie as e' wa a' tö iwä saù tö kè a' kàne ì tso' kitule Skëköl yëkkuö ki chétkeyö ñe' dalöseukwä. Kè a' kàne e' ttsòkà taië sa'

eköl wa ena sa' ëköl wöökwa diöshet. ⁷ ¿Wes a' tö ichèmi tö a' dör s'malepa tsata? Ì kos tso' a' wa, ì buaë eri ta' a' wa, wes a' kabikeitsò, e' kos me' Skëköl tö a' a. ¿Iók a' e' ttsòka taië tö wësua íyi kos e' dë'bitu a' wákpa wa, a' wákpa er wa?

⁸ Wësua a' ibikeitseke tö Skëköl siwa' jcher taië a' wa, e' dör wë', kè ì kí kianeia a' ki. A' e' ttsò tö a' s'wëttsémitke blu'paie, erë kam sa' dökä ekkë. Moki a' mú s'wëttsémitke blu'paie, e'ma sa' detke a' ta ñita s'wëttsuk. ⁹ Erë ye' a ta, wësua sa' dör Jesús ttekölpa tsá e'pa méat Skëköl tö s'ditsò malepa bataie. Ye' ittse tö ká ulitane wakpa ñies Skëköl biyöchökwakpa ulitane e'pa tso' sa' weirke e' weblök. Sa' dör wes s'bolökpa tö s'klö'wëwa tsëmi sulitane wörki ttëwa es. ¹⁰ Cristo tté kueki sa' wër alije, erë a' e' bikeitsò tö a' wa siwa' iskië jcher buaë a' batsulewa Cristo mik e' kueki. Iyërke tö sa' kè diché ta', erë a' diché ta' taië. A' dalöiërta' taië, erë sa' kè dalöiërta'. ¹¹ Dö ikkë ta' sa' tekeia bli tö ersir tö; kè sa' datsi' ta' buaë; pë' tö sa' we'ikeke siarë; sa' wákpa kè wa u ta' senoië; ¹² sa' kanëblöke darërë sa' wák ulà wa dö sa' shtrinewa da'a ekkë. Mik pë' alibchöke sa' ki, etä e'pa a sa' er buaë chöke. Mik ie'pa tö sa' we'ikeke, etä e' dalë'ttseke sa' tö er bua' wa. ¹³ Mik pë' tö sa' cheke suluë, etä e' iütékene sa' tö ttë bua' wa. Dö ikkë ta' ká i' wakpa wa sulu sa' wër. Ie'pa a sa' dör wes ushña uyanettsa u'rkí es.

¹⁴ Ye' kè wa ttè i' kite a' a' jaëwoie, é ye' tso' a' pattök wes iyé éna ila'r dalër ese pattëtö es. ¹⁵ Cristo Jesús tté buaë paka' ye' tö a' a kewe, e' wa a' bàtsewa ie' mik. E' kueki moki ye' dör wes a' yé es. A' mú wa s'wöbla'ukwakpa Cristo tté wa tso' dökä 10.000, erë ye' eköl è dör wes a' yé es. ¹⁶ E' kueki ye' tö a' pattè tö a' senú wes ye' serke es.

¹⁷ E' kuëki ye' tö Timoteo patkémi a' ska'. Ie' dör wes ye' wák alà es Skëképa wa. Ie' dör ye' ttökata yësyësë dalër taië ye' éna. Wes ye' dör Cristo Jesús mik erblökwak e' ser, e' ttè wa ye' tö ie' icha kos tso' erule erule ká wa'ñe, e' pa wöbla'weke. Ttè e' ska' Timoteo tö a' er erane.

¹⁸ A' welepa e' ttséka taië tö ibikeitseke tö ye' kè dòpa a' ska'. ¹⁹ Erë Skëképa ki ikiane, e' ta ye' mi'ke a' pakök bet. Mik ye' de eta ye' tö isueraë tö a' wépa e' ttséka taië, esepa wa Skëkök diché ta' ö ie' pa kabërke è. ²⁰ Ì blúie Skëkök tso' e' wà wënewa idiché taië e' ki, kè dör ttè è wa. ²¹ ¿Ì kiane a' ki? ¿A' ki ikiane tö ye' dò kësik wa a' uñuk? ö ¿a' ki ikiane tö ye' dö a' ska' er bua' wa, a' dalëritsè wa?

5

Sene sulu watöttsasö

¹ Ye' itté ttsé tö a' shua wëm tso' eköl e' trërke suluë tkòka pë' kè tö Skëkök dalöie, esepa tsata. Ie' wa iyé alaköl tso'. ² Ì sulu e' tköke a' shua, erë e' wa a' e' ttsökekaiä taië. E' skéie ¿wes e' kè wa a' jaëne? ¿Wes e' kè wa a' eriane? Warma wëm ñe' uya'ttsabak a' tö a' shua. ³⁻⁴ Eré ye' wák kè ku' a' ta, erë ye' töke wes ye' wák tso' a' ta es. Wëm ñe' shulétke ye' tö Skëképa Jesús ttò wa wes ye' wák tso' a' ta es. Mik a' ñi dapa uke eta ee ye' tso' ñak a' ta Wiköl Batse'r wa. Ñies Skëképa Jesucristo diché tso' a' ta. ⁵ E' wösha ta wëm ñe' wömúttsa a' tö Satanás ulà a' as iwák dër suluë e' wöklör ta iwák tsatkër mik Skëképa datskene e' kèwö ska'.

⁶ A' e' ttsòka taië sene sulu wa, e' kè dör buaë. ¿Kè a' wa ijcher tö pan wölöwoka elkela tö harinachka kos wölöwéka? ⁷ Sene sulu e' dör wes pan wölöwoka kèchke*

* ^{5:7} pan wölöwoka kèchke: Judiowak wöblar pan wölöwoka tso' ie' pa u a e' kos uyöksa Ie' pa Yépa Yërulune Egipto e' kèwö tkö'weketke ie' pa tö e' yöki.

es, e' tö a' sulu'wëkewä. E' kueki ese kos uyóttsa a' shua. Es a' döraë buaë yësyësë kè a ì sulu ta'ia wes pan yöule kè a iwölöwoka iëne es. Cristo kötewä se' nuì skéie. Ie' dör wes obeja jcheke Judiowak Yépa Yërulune Egipto, e' kèwö tkö'woie es. E' kueki ñermata a' batse'oule Skëköl wöa Cristo batamik. ⁸ Es kè se' kàne Cristo kötewä se' skéie, e' kèwö tkö'uk pan yöule iwölöwoka wa ese wa. Itkö'üsö pan kè yöule iwölöwoka wa ese wa. E' wà kiane chè tö itkö'üsö kekraë sene moki yësyësë ese wa. Kè se' kàne itkö'uk sene sulu tö s'sulu'wëkewä ese wa.

⁹ Yëkkuö iët patkè' ye' tö a' a, e' ki ye' iyè' tö a' kè kàne e' batsök trër wakpa ta. ¹⁰ Erë pè' kè tö Skëköl dalöie dör trër wakpa ö íyi kkechök taië ese wakpa ö akblökwakpa ö íyi diököl dalöiökwakpa, esepa kè chök ye' ku' a' a. Esepa chópa ye' tö, e'ma a' kawöta duökwa as kè a' e' batsò esepa ta. ¹¹ Wépa yè' ye' tö a' a yëkkuö ki, esepa dör wépa e' chò tö ie'pa erblöke Jesús mik esepa. Erë ie'pa dör trënukwakpa ö íyi kkechök taië wakpa ö íyi diököl dalöiökwakpa ö s'chök suluë wakpa ö bloblopa ö akblökwakpa. Kè a' e' batsök esepa ta, ñies kè a' chkök esepa ta. ¹²⁻¹³ Wépa kè dör Skëképa Jesús icha ¿wes esepa shulèmi ye' tö? Skëköl wák tö ie'pa shuleraë. Erë wépa dör Skëképa icha ñi dapa'uke a' ta, esepa kawöta shulè a' tö. E' kueki a' tö iú wes itso' kitule Skëköl yëkkuö ki es, e' tö ichè: “Yi tö ì sulu wamblé, e' uyóttsa a' shua.”

6

A' ñippöke e' shuló a' wákpa tö

¹ Mik a' wele tö ì sulu wamblé iyami eköl ki, eta ¿wes ese mi'ke ie' wä kkatè s'shulökwakpa kè tö Skëköl dalöie, esepa ska? ¿lók e' kè shulè a' wákpa dör batse'r e'pa

tö? ² ¿A' kè wà ijcher tö se' batse'r, e'pa tö ká i' wakpa shuleraë aishkuö ta? E' dör es, e' ta ¿wes i' ñe ta íyi tsitsirla ese è kè shulir a' a? ³ ¿A' kè wà ijcher tö ñies Skëköl biyöchökwakpa shuleraësö? Ie'pa shuleraësö, e' ta ¿wes a' kè a ñippè tso' ká i' kī ese shulir? ⁴ E' kuëki a' welepa ñippöke ñita, e' ta ¿wes ese mi'ke a' wà shulè pè' bānet ska'? ⁵ I' chéyö a' jaëwoie. Yi a a' shulirmi ¿ese kè ku' a' shuā da'a? ⁶ Erë e' skéie a' mi'ke ñi kkatök s'shulökwakpa kè erblöta' Jesús mik esepa ska'.

⁷ A' ñi kkatöke s'shulökwakpa ska', e' è wa iwënewa tö sene sulu e' alékatke a' kī. Idalé'ttsök bèrè ¿e' kè dör ibua'ie? ¿As itö se' íyi ekiblò! ⁸ Erë e' skéie a' wákpa tö ì sulu ñe' wamleke ñi ta dò s'yamipa erblöke Cristo mik esepa íyi ekibleke a' tö.

⁹ ¿A' kè wà ijcher tö wépa dör ì sulu wamblökwakpa, esepa kè dòpa ì blúie Skëköl tso' e' a? Kè a' e' kīt'ö'uk. Wépa dör trënukwakpa, wépa dör íyi diököl dalöiök-wakpa, s'senewābak dalöseukwā wakpa, wépa trër wépa ta, alakölpā trër alakölpā ta, esepa kōs kè dòpa ì blúie Skëköl tso' e' a. ¹⁰ Ñies wépa dör akblökwakpa, wépa dör íyi kkechök taië wakpa, bloblopa, s'chök suluë wakpa, esepa kōs kè dòpa ì blúie Skëköl tso' e' a. ¹¹ A' welepa bak senuk íyi ekkë wamblök, erë Skëköl tö a' paköa'bak, a' batseö'bak, a' klöo'bak wes pè' buaë yësyësë es iWiköl wa Skëképa Jesucristo ttò wa.

Skëköl kè wà se' tsatkëne as se' tö ì sulu wamblöia

¹² A' welepa tö icheke: “se' wà kawö tso', ì kōs kiane wè se' kī, ese woie.” Erë ye' ichè tö kè ì ulitane dör buaë se' a wè. Ye' wà kawö ta' ì ulitane woie, erë kè ye' e' mùpattsa as ilè e' alökā ye' kī. ¹³⁻¹⁴ A' welepa tö icheke: “chkè dör

s'ñawi a, ñies s'ñawi dör chke a.” E' yëne erë aishkuö ta íyi böt ñe' ewerawa Skëköl tö. Erë s'chkà kè dör trënoie. Skëköl tö s'chkà shke'werakane aishkuö ta idiché tajë wa wes ie' tö Skëképa Jesús shkeo'kane es. E' kueki s'chkà kè meneat trënoie wes a' tö ibikeitseke es, imeneat ì buaë woie Skëképa a, ñies ie' tö s'chkà kkö'neke.

¹⁵ ¿A' kè wà ijcher tö se' batsulewà Cristo mik, e' kueki se' chkà dör etkè ie' chkà ta? E' dör es, e' ta ¿wes se' tö s'chkà dör Cristo icha e' ia'wëmika senukka alaköl sulusi ta ese wa? ¿Kè se' kàne e' ia'ukka yës! ¹⁶ ¿A' kè wà ijcher tö mik yi sené alaköl sulusi ta, e' ta ie'pa bøl mía wes wák eköl è es? E' dör wes itso' kitule Skëköl yëkkuö ki es. E' tö wëm ena ilaköl e' chë i' es: “Ie'pa bøl serdaë ñita ta ie'pa mía wes wák eköl è es.”* ¹⁷ Erë yi batsulewà Skëképa Jesús mik, ese dör wes wák eköl è es ie' ta.

¹⁸ E' kueki a' tkóshkar trë yöki. Sene sulu skà qos, e' kè tö s'chkà dalösewëwà wes trë es. Mik se' trërke, eta s'chkà dör Cristo icha, e' méttasö o'ka kè dör Cristo icha, ese a. E' wa s'wák chkà dalösewëwasö. ¹⁹⁻²⁰ ¿A' kè wà ijcher tö a' chkà dör Wiköl Batse'r e' wé? Skëköl tö iWiköl mé a' a, e' tso' a' a. Ie' tö a' to'ttsabak, e' ské dör darërëë. A' kè dör a' wákpa icha, a' dör ie' icha. E' kueki a' ké senuk yësyësë as ie' kikarka.

7

Se' serwà ñita e' pakè

¹ Ì chaki' a' tö ye' a yëkkuö ki, e' wà iuteke ye' tö i'ñe. A' tö ye' a ichaki' tö ¿buaë idör tö se' kè serwà alakölpa ta? ² Erë ye' ichè a' a tö tajë trë tso', e' yöki a' qos maso tsúwà eköl eköl. ³ A' wëpa qos kawöta senuk ilaköl ta, es

* 6:16 Génesis 2.24

ñies a' alakölpa kōs kawōta senuk iwēm ta. ⁴ Alaköl chkà kè meneat ie' wák è a, e' meneat ñies iwēm a. Es ñies iwēm chkà kè meneat ie' wák è a, e' meneat ñies ilaköl a. ⁵ Ie'pa kè kàne ichkà kkëuk ñi yöki. Erë ie'pa kawō mé ñi a e' batsöktsa ñi yöki ekuölö è ttoie S'yé ta, e' ta e' è dalewa kè ie'pa ñi köpawa. Mik ká e' tka, eta ie'pa ñi kówane dö' Satanás tö ie'pa erkiöwè trënuke, kè ie'pa diché dë'ka e' kkö'nuk e' kueki. ⁶ Erë ye' kè ku' a' a ichök tö a' kawōta ñi batsöktsa ñi yöki es, a' ki ikiane, e' ta a' tö iwëmi es. ⁷ Ye' a ta sulitane mú dör wes ye' es, kè alaköl ta'. Erë Skëköl tö imé sulitane a kua'ki kua'ki ñi kimoie.

⁸ A' wépa tso'ia ekörla ñies a' wépa dör schó, esepa a ye' ichè tö buaé idör tö ie'pa mú ser kekraé ekörla wes ye' es. ⁹ Erë ie'pa kè e' kkö'nuku' trë yöki, e' ta ie'pa mú maso yulòne senowaie. S'serwa e' dör bua'ie maso kkechekesö ñie e' tsata.

¹⁰ A' wépa senewabak, esepa a ye' tö ttè dalöiëno i' meke: a' kè kàne ñi ökwa. Ttè e' kè dör ye' ttè, e' mé Skëképa Jesús tö se' a. Alakölpa kè kàne iwëm ökwa. ¹¹ Erë ie' tö iéwa, e' ta ie' kè kàne senukwa wëm o'ka ta, ie' kawōta senuk ekörla kè wëm ta'. Ie' kè senak es, e' ta ie' ké er bua'ukne iwëm ki. Ñies wépa alaköl ta', esepa kè kàne ilaköl ökwa.

¹²⁻¹⁴ A' malepa senewabak, erë e' maso kè erblöta' Jesús mik, esepa a ttè dalöiëno kè meneat Skëképa Jesús wa. Erë esepa a ye' ichè tö a' masopa kè arwa. Iwëm kè erblöta' Jesús mik, isalema e' tsatkërmi ilaköl olomik. Ñies alaköl kè erblöta' Jesús mik, isalema e' tsatkërmi iwëm olomik. Ie'pa ñi éwa, e' ta ie'pa ala'r dör wes pë' kè erblöta' Jesús mik esepa ala'r es, ie'pa tsatkè e' dör darërë. Erë iyé ena

imì serke ñita, kè ñi anewa, e' ta isalema ie'pa tsatkërmi iyé ö imì olomik. E' kueki ye' ichè tö a' maso senakia a' ta, e' ta kè iarwa. ¹⁵ Erë a' maso kè erblötä' Jesús mik, e' éna a' akwa kró wa, e' ta kè iwöklö'war a' kè klöulewä iulä a. Erë Skököl tö se' klöo'bak senuk bèrë ñita. ¹⁶ E' kueki ibua'ie dör tö a' sermiä bèrë ñita. A wëm çì tö be' a ichök tö be' alaköl kè tsatkërpa be' olomik? A alaköl çì tö be' a ichök tö be' wëm kè tsatkërpa be' olomik?

¹⁷ E' dör wes ttè wa ye' tö Skökëpa Jesús icha erule erule e'pa ulitane wöbla'weke ká wa'ñe es. Ye' tö ie'pa a ichè tö wes a' ku' Skököl tö mik a' klöo'itö iwák a etä, es a' atú bër. Ie' tö ieri mé a' a seno eköl eköl es. ¹⁸ Wëpa tottola kkuölit tëule tsir, mik ie'pa klöo' Skököl tö iwák a etä, esepa kè kàne e' mane'ukne wes. Es ñies wëpa kè wakyöule es, mik Skököl tö ie'pa klöo' etä, esepa kè kàne e' wakyuök. ¹⁹ Se' wakyöule ö kè se' wakyöule e' ska' Skököl kè tkine yës. Ie' ttè dalöiëno, e' dalöiekesö, e' je' ki ie' tkirke. ²⁰ A' kos e' tsúat wes a' dör mik ie' tö a' klöo' iwák a etä es. ²¹ Mik ie' tö a' klöo', etä ça' klöulewä kanè mésoie? e' ta kè a' tkinuk e' ki. Erë a' a kawö tso'ia e' yöktsä e' ulä a, e' ta a' e' yöttsa. ²² Mik ie' tö a' klöo', etä a' klöulewä kanè mésoie, e' ta e' yë'ttsä ie' tö sene sulu ulä a kanebloie Skökëpa Jesús a. Es ñies mik Skököl tö a' klöo', etä a' kè dör kanè méso ñe'se, e' ta e' klöo' Cristo tö ie' wák kanè mésopaie. E' kueki a' klöulewä kanè mésoie, e' ta kè a' tkinuk e' ki. ²³ Skököl tö a' to'ttsabak, e' kueki kè a' e' tiükne yile skä ttè dikia. ²⁴ A yamipa, wes a' ku' Skököl tö mik a' klöo'itö etä, es a' atú bër. A' senú buaë yësyësë ie' a, sene me'itö a' a e' a.

²⁵ İma a' tö ye' chaki yëkkuö ki wëpa tso'ia ekörla, esepa ki, e' iuteke ye' tö i'ñe. Ese tté kè mène ye' a Skökëpa Jesús wa. Erë İma ibikeitsëyö, e' chekeyö a' a. Skököl ye'

sué er siarë wa e' wa ieri méitö ye' a iwà jchenowà buaë. E' kueki ì chekeyö e' mik a' erblömi. ²⁶ I'ñe ta se' serke kawö darërë a, e' kueki ye' a ta buaë idir tö se' kos e' tsuat wes s'tso' es. ²⁷ Wëm senewabak, ese kè tö ilaköl ökwa. Wëm duriä ekörla, ese tayë kè yular. ²⁸ Erë wëm senéwa, e' ta buaë idir. E' wa ie' kè wà ì sulu wamblëne. Nïes alaköl kam serwa, ese senéwa, e' ta e' dör buaë. E' wa ie' kè wà ì sulu wamblëne. Erë wépa senewabak, esepa we'ikëmi ká i' kî s'weirke ese tö tköká wépa kè senewabak esepa tsatá. E' yöki ye' éna a' tsatkak, e' è kueki ye' ichè tö buaë idir tö a' ser ekörla.

²⁹⁻³¹ A yamipa, ye' ichè tö kè se' a kawö ta'ia taië. Wes ká i' dör i'ñe ta e' erkewatke. E' kueki i'ñe ta ena kekraë kè se' kàne senukiä er me'rie ì tso' ká i' kî ese kî. Se' senewabak, esepa kè er mukwá e' kî. Se' iuke siarë, esepa kè er mukwá e' kî. Nïes se' ttsë'rke buaë, esepa kè er mukwá e' kî. Se' tö ì tuè ta', esepa kè er mukwá ì tso'rak iwá ese kî. Se' serke buaë ì tso' ká i' kî ese mik, esepa kè er mukwá ese kî.

³² Ye' kî ikiane tö a' mú ttsë'r buaë, kè tkir ì kî. Wépa serke ekörla, esepa wá kawö tso' kibiie Skököl íyi sauk ena ì wër buaë ie' wa ese uk. ³³ Erë wépa senewabak, esepa kawöta ì tso' ká i' kî ese sauk as iwër buaë itayë wa. ³⁴ Es ie'pa kî íyi böt kané tso'. Es nïes alakölpa dör schó ena busipa wëm kè ta', esepa wá kawö tso' kibiie Skököl íyi sauk. Ie'pa e' mumittsa senuk batse'r. Erë alakölpa senewabak, esepa kawöta ì tso' ká i' kî ese sauk as iwër buaë iwëm wa. ³⁵ Ttè ekké chéyö a' kimoie, kè dör a' wöklö'woie. Ye' kî ikiane tö a' ser buaë yësyësë Skököl è a, kè wötkeku' ì tö.

³⁶ Wépa ttè meuletke tayë a senukwá, esepa wele tö ibikeitsè: “Tayë duéswö detke senowá, nïes ye' kè a seneia

ekörla. Bua' idir ye' a senukwā ie' tā", e' tā esepa a ye' ichè tö a' senakwā, e' tā a' senúwā, e' kè dör suluë. A' senúwā. ³⁷ Erë wëpa ttè meuletke tayë a senukwā, erë esepa kè éna senakwāia, e' tā esepa a ye' ichè tö e' dör buaë tö a' kè serwā. Erë a' kawōtä ibikeitsökwa bua'iewā kewe tö a' wákpa er wa a' kè senakwā. Nies a' kawōtä isaük buaë tö kè yi ku' a' a' ichök tö kè a' senukwā. A' tö ibikeitsétke tö a' senak ekörla kekraë, e' tā bua' idir tö a' kè serwā. ³⁸ Es ye' tö ichè tö wëpa senéwā, esepa tö iwé buaë. Erë wëpa kè sene'wā, esepa tö iwé bua'ie.

³⁹ Alaköl senewābak, e' kawōtä senuk iwëm è tā dò mik iwëm blënewā etā. Iwëm blënewā e' tā ie' serwamine wëm o'ka tā. Erë ie' kawōtä senukwā wëm erblé Skëképa mik ese è tā. ⁴⁰ Erë ye' ichè tö bua' idir ie' a' tö ie' mú ser ekörla, kè senewāne. E' tö ie' ttsé'weraë buaë shutë. Ye' tö iklö'wé tö ye' a' Skëköl Wiköl tso' nies, e' kuëki ye' tö a' a' ichè es.

8

Iyiwak jchëule íyi diököl tso' dalöiè ese a, e' pakè

¹ Chkè meule íyi diököl tso' dalöiè ese a, ese kī a' tö ye' a' ichaki' yëkkuö kī, e' iutekeyö i'ñe.

Ima a' tö íyi diököl ñe'se ché, e' dör moki e' jcher se' wā. Erë kè a' éna ichökwa tö se' wā íyi jcher, e' tö se' kèmi e' ttsökka taië s'malepa kī. Erë s'malepa dalëritsekësö, e' tö ie'pa diché kī ieraë. ² Yi e' bikeitsò tö ie' wā íyi jchertke taië, e' wa iwënewā tö kam ie' wā ijcher wes ikawōtä jchenuk es. ³ Erë yi tö Skëköl dalëritseke, ese mik ie' bätse buaë.

⁴ Chkè meule íyi diököl tso' dalöiè ese a' ese katèsö, e' kī a' tö ye' a' ichaki'. Se' wā ijcher buaë tö íyi diököl ñe'se wák kè tā', e' kuëki kè idör ìie bua'. Skëköl chökle, e'

dör eköl è. ⁵ Pè' kè tò Skèköl dalöiè, esepa tò iklö'wé tò ì dalöiekerakitö, esepa tso' taiè serke ká jai a ö ká i' a. Esepa kíerakitö kèköl ö skèkèpa. Moki esepa tso', ⁶ erè Skèköl dalöieke se' tò, e' dör Skèköl eköl ème e'. Ie' dör S'yé. Ie' dör íyi ulitane wì, ñies se' tso' ie' è a. Ñies Skèkèpa dör eköl è, e' dör Jesucristo. Íyi ulitane tso' ie' mik, ñies se' tso' ie' mik.

⁷ Erè kè s'yamipa ulitane éna iwà ane buaë tò íyi diököl tso' dalöiè, ese kòs kè wà ta'. Ie'pa bak íyi diököl ñe'se dalöiök, e' kueki e' tso'ia ie'pa er a dò ikkè ta. Mik ie'pa tò chkè meule íyi diököl a, ese katé, eta e' ki ier tò ikkaté. Ie'pa diché kè dè'ka ierbikò es, ese wöklö'woie. E' kueki ie'pa tò ittse tò iianekane ñáie. ⁸ Se' bats Skèköl mik e' kè dör chkè wa. Ì katekesö ö ì kè katèsö e' kè a se' onuk buaë ö suluè ie' wöa. ⁹ E' jcher a' wa, e' kueki a' tò iklö'wé tò chkè kòs katèmi a' tò. E' yène, erè a' e' kkö'nú as kè a' ukuömik s'yamipa kam éna iwà ar buaë, esepa ardöne sene sulu a. ¹⁰ Ichösö tò be' éna iane buaë, e' mía e' tkéser chkè meule íyi diököl a, ese katök iwé a. Erè e' dalewa s'yami kam éna iwà ar buaë ese eköl tò be' sué chkök ta e' tò ie' erkiöwéka ta imía ta ikatéitö ñies. ¹¹ Be' tò iwé es, e' ta e' wa be' tò se' yami, kè diché dè'ka wè', e' émine sene sulu a ta isulurdawa be' ukuömik. Ie' dör s'yami, ñies Cristo e' mettsa ttèwa ie' skéie. Be' tò iwé es, e' ta be' tò ì sulu wamblé s'yami ki. ¹² Se' tò s'yamipa kam éna iwà ar buaë, esepa ki ì sulu wamblé es, e' ta ñies se' tso' ì sulu wamblök Cristo ki. ¹³ E' kueki ye' ichè tò s'yami wele armine sene sulu a ye' ukuömik, iyiwak chkà katéyö e' kueki, e' ta kè ye' tò ikatepaiane.

¹ ¿Wes a' tō ibikeitsèmi tō ye' kè a kawō ta' ì woie wes ye' kī ikiane es? Wēsua a' tō ibikeitseke tō ye' kè dōr Jesús ttekōlpa tsá e'pa ekōl. Erē ye' tō Skēkēpa Jesús sū' ye' wák wōbla wa, e' kuekī mokī ye' dōr ie'pa ekōl. A' dōr ye' kanēblōke Skēkēpa a e' wà. ² A' wakpa kī iwēnewā tō mokī ye' dōr Jesús ttekōlpa tsá e'pa ekōl. Q'kapa tō ichèmi tō ye' kè dōr es, erē e' kè yēnuk a' a.

³ Wēpa tō ye' ché es, esepa yōkī ye' e' tsatkōke i' es. ⁴ ¿Wes a' ibikeitsèmi tō wēpa wōbla'wekeyō, esepa kè kawōtā ye' kīmuk inukōl wa chkoie di' yoie? ⁵ Nies ¿ima a' ibikeitsè tō ye' kè a kawō ta' senukwā tayē erblōke Jesús mik ese ta' tsèmi e' ta' wes Jesús ttekōlpa malepa ena Jesús ēlpa ena Pedro e'pa tō iweke es? ⁶ ¿Ima a' ibikeitsè tō ye' ena Bernabé, sa' bōl è kawōtā kanēblōk sa' wákpa ulà wa e' kkō'noie? ⁷ ¿Wé a' wā isūule tō ñippōkwakpa mi'ke, erē iwákpa e' kkō'nukē ichkè wa idi'yè wa? ¿Wé a' wā isūule tō iyiwō tkèsō, erē kè sō iwà katepa? ¿Wé a' wā isūule tō yi tso' chibo kkō'nuk, erē ese kè tō chibo tsu'diō yepa? ⁸⁻⁹ Ì chōk ye' tso' a' a, e' kè bikeitse s'ditsō è wā, ñies itso' kitule Moisés ttè dalōiēno kī, e' tō ichè i' es: “Baka wē'ñe tso' kanēbloie trigo wōttsoie, e' kè kawō ta' kkō' payuèwā itso' kanēblōk e' dalewa as trigowō katōitō.” ¿Ima a' ibikeitsè? ¿Ttè dalōiēno e' me'at Skēkōl tō baka wē'ñe è kkō'noie? ¹⁰ Au, ie' tō ime'at se' a ñies. Wēpa tō iyiwō tkeke ena wēpa tō ishteke, esepa tō iwakanewēke ie'pa tō iwō kak paneke e' kuekī. ¹¹ Es ñies sa' tō Wikōl Batse'r iyi tsá paka' a' a, e' dōr wes iyiwō tkèsō es, e' kuekī kè idōr suluē tō a' tō sa' kīmù ì tso' a' wā ese wa, e' dōr wes iyiwō shtekesō es. ¹² A' wōbla'ukwakpa skà e' kkō'nuk a' kawōtā, e' yitā buaē a' kawōtā sa' kkō'nuk.

Erē e' wà kè kine sa' wā a' a. Mik sa' bak a' ska', etā

sa' kè wà a' íyi kàne e' kkö'noie. Sa' kaneblè' sa' wákpa ulà wa e' kkö'noie. E' dör darèrè sa' a, erè e' kòs dalè'ttsè' sa' tò as kè ì tò a' wöklö'ù Cristo tté buaè e' klö'uk. ¹³ A' wà ijcher tò wépa kaneblöke Skököl wé tso' Jerusalén e' a, esepa serke ì kaneweke ie'pa tò ese mik. E' wà dò tò iyiwak jcheke ie'pa tò kà' tso' imokà Skököl a e' k_i, ese chkà kak tsekeat ie'pa tò katè. ¹⁴ Es ñies Skökèpa Jesús tò iyè'at tò wépa kaneblöke ie' a ittè buaè pakök, esepa serdaè kanè e' mik. ¹⁵ Erè ye' kè wà íyi ikkè kine a' a yès. Ñies ye' kè ku' i' chök a' a as a' tò ye' a imù. Ye' tò Jesús tté buaè pakeke éme, e' tò ye' ttsè'weke buaè shute. E' kè yepattsa yi tò ye' ulà a. Ye' a ta buaè idir tò ye' duòwa, erè ye' kè tò a' ulà a ì klö'wèpa.

¹⁶ Erè ye' patkèule Jesús tté buaè pakök, e' kuek_i e' wa ye' kè a e' ttsènukkà yès. Ye' kawöta iwà pakök. Ye' kè tò ipakè, e' ta jwèstela ina ye' ta! ¹⁷ Ipakópayö ye' wák er wa, e'ma ye' wà kawö ta' s'ña'woie iki. Erè kanè e' me'at Skököl tò ye' ulà a, e' kuek_i ye' kawöta ipakök. ¹⁸ E' dör es e'ma jì dör iské ye' a? Ye' ttsè'ne buaè ipakök éme e' dör iské ye' a. E' wà kiane chè tò eré ye' wà kawö ta' senuk ye' kanè e' wa, erè e' kè k_i ye' s'ña'weku' yès. E' tò ye' ttsè'weke buaè shute.

¹⁹ Eré ye' kè dör yi kanè méso, erè ye' e' mettsa sulitane kanè mésoie as kòs ie'pa erblömi Jesús mik, ekkèpa dò erblök imik. ²⁰ Mik ye' tso' judiowak shua, eta ye' serke wes sa' judiowak ser Moisés ttè dalöiëno dikia es as ie'pa erblö Jesús mik. Eré ye' kè ku'ia Moisés ttè dalöiëno e' dikia, erè mik ye' tso' ie'pa shua, eta idalöiekeyö as ie'pa erblö Jesús mik. ²¹ Es ñies mik ye' tso' pè' kè dör judiowak esepa shua, eta ye' serke wes ie'pa ser es as ie'pa erblö Jesús mik. (Erè kè ì sulu wambleku'yö. E' wà dör tò eré ye'

kè ku'ia Moisés ttè dalöiëno e' dikia, erë ye' tso'ia Skëköl ttè dalöiëno e' dikia, ye' tso' Cristo ttè dikia e' kueki.)
 22 Mik ye' tso' s'yamipa kam éna Jesús tté wà ar buaë, esepa shua, eta ye' serke wes ie'pa ser es, as ye' a ie'pa kimer as ie'pa éna iwà ar buaë. Es mik ye' tso' pë' shua eta ye' serke wes ie'pa es as wes alé ie'pa welepa tsatkër. 23 Ì kos wekeyö e' dör Jesús tté buaë kí shköwoie as iwà döñak ye' ulà a.

24 A' wà ijcher tö mik se' turke tseë isuöie tö wé e' alömi, eta iturkerak seraa, erë eköl è e' alömi, ese ulà a iské döraë. E' sù a' senú Skëköl a buaë as iské dö a' ulà a wes wé e' alé ese ulà a iské de es. 25 Tunukwakpa ulitane e' kkö'nuke, e' yuöke kekraë e' aloka imalepa ki. Ì kos tö ie'pa wöklö'wëmi, e' olo'yeke ie'pa tö. E' kos weke ie'pa tö as kal kò yuekerakitö wöshkiie* tkèka iwökir ki, ese dö ie'pa ulà a ie' alérak e' skéie. Iské e' chklörta'wa, erë se' iyuleke, e' dör yöbië kè chklörta'wa. 26 Ye' serke Skëköl a wes yi tur e' aloka ese es, kè dör wes tunukwak turke éanas ese es. Ye' kè dör wes ñippökwak tö iulà tsiní uyeke é siwa' ki, kè wà ta' ese es. 27 Ye' e' wöklö'uke darërë, ye' chkà kekeyö kësik wa as tö iù wes Skëköl ki ikiane es. E' wekeyö es dö' ye' s'patté taië Skëképa ttè wa, erë ye' wák kè ulà a iské dö.

10

Kè a' minuk iyi diököl dalöië ese wé a

1 A yamipa, ye' kè ki ikiane tö a' éna ichöwa tö ì bak se' yamipa bak ká iaiaë Moisés kéwö ska' e'pa ta. Ie'pa kos wëttsé' Skëköl tö mò àr taië e' wa. Nies Skëköl diché

* 9:25 kal kò yöule wöshkiie: E' merke tunukwakpa e' alé esepa a, e' kkecheke ie'pa tö taië. Wé ki itkënekä ese wák dalöiërta' taië.

wa ie'pa k_{os} baktsa klò wa dayë kiè Dayë Mat, e' shua kè nune'ka dayë wa. ² E' dör wes ie'pa wösunerak mò a ena dayë a es iwà kkachoie tö ie'pa batsulewa Moisés mik. ³ Es ñies chkè mé Skëköl wák tö ie'pa a, e' è ñé ie'pa ulitane tö. ⁴ Ñies di' mé ie' wák tö ie'pa a, e' è yé ie'pa ulitane tö. Di' e' döwéttsaitö ákkuö a. Ákkuö e' tö Cristo wà ché, e' mir ie'pa ta k_{ekraë} ikimukrak. ⁵ Erë ie'pa kibiiepa kè wër Skëköl wa buaë. E' kueki ie'pa kibiiepa durulune, nu ate tkëter ká wa'ñe ká sir poë e' ki.

⁶ E' k_{os} tka ie'pa ta se' a iwà kkachoie tö kè se' kàne ì sulu kkechök wes ie'pa tö ikkeye' es. ⁷ Se' kè kàne íyi diököl dalöiök wes ie'pa welepa tö idalöië' es. Ì wamblë' ie'pa tö e' tso' kitule Skëköl yëkkuö ki. E' tö ichè: “Ie'pa e' tuléwa chkök di'yök taië buaë íyi diököl dalöioie. E' ukuöki ta ie' kékarak klötök trënuK ì sulu wamblök taië e' ttsë'wokarak buaë.”* ⁸ Kè se' kàne trënuK wes ie'pa welepa trënerak es, e' nuí ki ie'pa taië e'pa durulune ká etkè a döka 23,000. ⁹ Kè se' kàne Cristo wöñatkök ì sulu wa wes ie'pa welepa iwöñatkë' es, e' nuí ki ie'pa kótulur tkabè wa. ¹⁰ Kè se' kàne kköchökka Skëköl wöa wes ie'pa welepa kköyë'ka es, e' nuí ki S'ttökulurwak tö ie'pa kótulur.

¹¹ Íyi ekkè k_{os} tka s'yamipa bak ká iaiaë, e'pa ta iwà kkachoie se' a tö se' kè kàne ì sulu wamblök wes ie'pa es. E' k_{os} kiteat Skëköl yëkkuö ki se' serke i'ñe ta ká i' erkewatke e' kéwö ska', esepa a ikkachoie tö wépa tö Skëköl watéttsa, esepa weirdaë inuí ki.

¹² A' welepa e' bikeitsò tö “ye' e' tkéwa darërë Jesús mik, kè ye' arpamine ì sulu a.” Ese wakpa kawöta senuk erki as kè iarmine ì sulu a. ¹³ Se' erkirke ì sulu wamblök, ese k_{os} tköke sulitane ta. Erë Skëköl ttò mokië, ie' kè tö se'

* 10:7 Éxodo 32.6

mepattsā tō ì sulu tō se' erkiōwè taië shute kè se' a iwöklör ekkè. Mik se' erkiōweke ì sulu tō, etā ie' tō se' a ikkacheraë wes se' tkòshkarmi iulà a as se' a iwöklör.

¹⁴ A yamipa, a' dalër taië ye' éna, íyi diököl tso' dalöiè ese kōs yöki a' tkòshkar bānet. ¹⁵ A' kabikeitsò buaë, e' kuëki ì chekeyö a' a, e' bikeitsó tã a' isuëraë tō mokië idir. ¹⁶ Mik se' ñi dapa'uke Cristo kōtewā e' kēwō tkō'uk, etā wēstela chēsō Skëköl a vino yekesō ñita tka' etkè a e' ki. Vino ñe' tō ie' pé tēne taië s'tsatkoie e' wà chē. E' wa se' kōs tso' batsulewā ie' mik. Ñies pan etō è blatekesō ñi a e' ñekesō ñita. E' tō ie' chkà wà chē. E' wa se' kōs tso' batsulewā ie' mik. ¹⁷ Se' dör taië, e' kōs tō pan etō è e' ñeke, e' kuëki se' kōs dör wes wák eköl è es.

¹⁸ Ì weke Israel aleripa tō e' wà bikeitsó. Mik ie'pa tō iyiwak jcheke ka' tso' imoka Skëköl a e' ki, etā wēpa tō ese chkà kak kateke, esepa kōs tso' ie' dalöiök ñita. Es ñies a' mi'ke íyi diököl dalöio wé a, tã chkè meule íyi diököl a, ese kak katé a' tō, e' tã a' tso' idalöiök ie'pa tã ñita. ¹⁹ E' wa ye' kè ku' ichök tō íyi diököl ese ena chkè meule ia ese diché tã'. ²⁰ Au, kè idör es. Ye' tso' ichök tō pé' kè tō Skëköl dalöiè esepa tō iyiwak jcheke mè íyi diököl a, ñermata e' meule aknamapa a, kè meule Skëköl ichók e' a. Ye' kè ki ikiane tō a' e' tiù aknamapa íyi shuā yēs. ²¹ A' kè a Skëkēpa Jesús tka' ena aknamapa tka' e' wà yanuk ñita. A' kè a Skëkēpa chkè ena aknamapa chkè katanuk ñita. ²² Iwēsō es, e' tã s'tso' Skëkēpa tsiriuk as isibirka s'ki. Ie' uluneka s'ki, e' tã çwes e' dalë'ttsërmi siā?

Ì kōs ú Skëköl è kíkoka

²³ A' wēlepa tō icheke tō “se' wā kawō tso', ì kōs kiane se' ki wè, ese woie.” E' yēne erè kè ì ulitane e' dör buaë

se' a wè. Ì kòs kiane se' k_i wè, e' wèmiso, erè kè ì ulitane a s'yamipa er diché iènu_k. ²⁴ Se' kè kàne tkinuk se' wák è k_i. Ñies s'kawöta tkinuk s'malepa k_i.

²⁵⁻²⁶ Skèköl yèkkuö tö ichè: “Ká i' ena íyi kòs tso' iki, e' dör Skèköl icha.”† E' kuek_i i_yiwak chkà watörke iwé a, ese kòs katèmisö. Kè iwà chakar tö imeule íyi diököl a ö au as s'er kè tö s'kkatò iki.

²⁷ Yi kè erblöta' Jesús mik, ese eköl tö a' wele kié chkök ie' ta, ta a' shkak, e' ta a' yú. Ì kòs wà a' dène e' kató bèrè kè ichakar as a' er kè tö a' kkatò iki. ²⁸ Erè o'ka tö a' a iché: “I_yiwak chkà se meule íyi diököl a”, e' ta kè ikatar ie' dalèrmik, ñies erbikè dalèrmik. ²⁹ Ye' tso' ie' erbikè chök, ye' kè ku' a' erbikè chök.

Ye' a kawö ta' i_yiwak chkà ulitane katök, ¿wes e' kè katepayö, imène sulu o'ka k_i e' è kuek_i? ³⁰ Ì kateke ye' tö, ese k_i ye' tö wèstela cheke Skèköl a, e' ta ¿wes e' sulurmi o'ka yöki? ¿Wes e' k_i ie' tö ye' chèmi suluë?

³¹ E' kuek_i ì kòs yekesö, ñekesö, ñies ì kòs wèkesö, e' üsö as Skèköl kikarka. ³² A' senú wösh wa as kè yi wöklör a' ukuömik. Judiowak idir ö kè idör judiowak ö wépa dör Skèköl icha ese idir, ese kòs kè wöklö'war. ³³ A' senú wes ye' serke es. Ye' wák e' ché senuk kekraë as e' wër buaë sulitane wa. Ye' kè tkirk_u' ye' wák k_i. Ye' tkirke sulitane k_i ie'pa kimoie as itsatkèrdak.

11

¹ A' senú wes ye' serke es. Ye' serke wes Cristo ser es.

Wes alakölpa kawöta e' uk mik se' ñi dapa'uke eta

² Kekraë a' er arke ye' ska'. Ñies ì kòs wa ye' tö a' wöblaö', e' wekeia a' tö. E' kuek_i ye' tso' a' kikökka.

† 10:25-26 Salmo 24.1

³ Erë ye' k_i ikiane t_ö a' w_a ijcher t_ö Cristo dör wëpa dör ie' icha esepa k_{os} wökir. Nies wëm dör alaköl wökir. Nies Skököl dör Cristo wökir. ⁴ Mik a' n_i dapa'uke ttök Skököl t_a, et_a a' wëpa wëlepa ttöke ie' t_a ö ilè chekerakitö ie' ttekölie t_a iwökir pabakekewaitö, e' t_a e' wa yi dör iwökir e' dalösewëkewaitö. ⁵ E' skéie kè dör es alakölpa a. Ie'pa ttöke Skököl t_a ö ilè chekerakitö ie' ttekölie, kè wökir pabakulew_a, e' t_a e' wa ie'pa t_ö yi dör iwökir e' dalösewéw_a. Ie'pa dör wës alakölpa tsà t_ö dabebe esepa es. ⁶ Alaköl wële kè éna iwökir pabakakw_a, e' t_a ese mú t_ö itsà t_è wës wëm es. Erë e' dör jaë taië ie' a. E' kuek_i buaë idir ie' a t_ö iwökir pabaköw_a. ⁷⁻⁹ Skököl t_ö wëm y_ö wës ie' wák es, e' kuek_i wës ie' dör e' wërke wëm k_i. E' kuek_i wëpa kè kàne iwökir pabakök_wa mik ittöke ie' t_a e' dalewa. Erë alaköl dë'k_a wëm wa, e' kè dör t_ö wëm dë'k_a alaköl wa. Nies alaköl yöne wëm kuek_i ikimoie, e' kè dör t_ö wëm yöne alaköl kuek_i. E' kuek_i wës wëm dör e' wërke alaköl k_i. ¹⁰ E' kuek_i alakölpa ké e' wà kkachök iwökir pabakèw_a wa. Nies ie'pa ké e' uk Skököl biyöchökwakpa kuek_i. ¹¹ Erë alakölpa ena wëpa batsulew_a Skökëpa mik esepa kè meneat ulawa ulawa n_i yök_i. E' skéie imeneat n_i kimuk n_i dalöiök. ¹² Moki t_ö alaköl tsá dë'k_a wëm tsá wa. Erë nies e' ukuök_i t_a wëpa ulitane kurke alaköl wa. Erë se' k_{os} ena íyi k_{os}, e' dë'k_a Skököl wa.

¹³ A' wakpa t_ö ibikeitsó. ¿Buaë idir t_ö alakölpa ttöke Skököl t_a wökir kè pabakule? ¹⁴ Sulitane w_a ijcher t_ö iwake' meneatbak t_ö wëm tsà bats_i, e' dör jaë. ¹⁵ Erë alaköl tsà bats_i, e' mène ie' a iwökir pabakoie, e' kuek_i e' mène buaë ie' k_i ikikok_a. ¹⁶ Yile kè w_a ye' sini'k_une, e' t_a ese éna ianú t_ö se' dör Skököl icha erule erule n_i dapa'uke ká wa'ne, e'pa k_{os} wöblar t_ö alakölpa ttöke Skököl t_a wökir

pabakulewā.

Wes se' ké Skékēpa kōtewā e' kēwō tkō'uk

¹⁷ Ì cheke ye' tō a' a' i' tã, e' kē ki ye' a' a' peñanuk. Mik a' ñi dapa'uke, etã e' wà dettsã suluë ichók ì buaë tsata. ¹⁸ Keweie yö ichè tō ye' wã ibiyó jcher tō mik a' ñi dapa'uke, etã a' ñi blabatsélor. Wele tã ye' iklö'wé tō e' dör mokì. ¹⁹ Mokì e' dör buaë tō a' ñi blabatsò as iwërwa a' shuã tō a' wépa wër mokì Skéköl wa buaë. ²⁰⁻²¹ Mik a' ñi dapa'uke Skékēpa kōtewā e' kēwō tkō'woie chkè wa di'yè wa, etã a' wákpa tō a' chkè ñéwã kè wã iyamipa kè wã ì tã' esepa bikeitse. Bataie tã a' welepa atē kè chkaule welepa e' ttékã taië blo' wa. E' wa ì ché a' tō tō ikéwō tkō'weke a' tō e' dalösewéwã a' tō. ²² Wësua a' kè u tã' chkoie di'yoie. Wësua se' dör Skéköl icha e'pa dalösewekewã a' tō. Wësua a' éna s'yamipa dör siarë, esepa jaëwakkã. ¿Ì chëmiyö a' a' íyi ekkè kueki? ¿A' ki ikiane tō ye' tō a' peñë iki? Au, ye' kè tō iwepa.

²³ Skékēpa Jesús tté meneat ye' a' paka'neyö a' a, e' dör i' es: Nañewe kam ie' merttsã, e' yöki ie' tō pan klö'wé. ²⁴ E' ki wëstela chéitö Skéköl a. E' ukuökì tã iblatéitö tã iché: “Pan i' dör ye' chkà merdattsã a' tsatkoie e'. I' ú kekraë as a' er arne ye' ska!” ²⁵ Es ñies mik ie'pa chké one tã tkã' a vino tkër, e' klö'wéitö tã iché: “Vino i' dör ye' pé. Ye' tterawã e' pé tërdaë, e' wa ttè pa'alí me' Skéköl tō, e' wà de. Bitökicha a' tō iyeke, etã a' er anú ye' ska!” ²⁶ Es bitökicha a' tō pan ñe' ñé ena vino ñe' yé, e' wa a' tso' ichök tō ie' kōtewã se' skéie. Es a' tō ichè michoë dò mik ie' datskene etã.

²⁷ E' kueki yi isie tō pan ñe' ñé ena vino ñe' yé, erë kè iserku' wes kawö tkō'weke ñe' wà kiane chë es, e' tã esepa tso' Skékēpa chkà ena ipé dalöseukwã. ²⁸⁻²⁹ Iñësö

ena iyésö, erë s'yamipa malepa dör wes wák eköl è es se' ta Skëkëpa batamik, esepa dalösewéwasö, e' ta Skëköl wö kiekesö e' ki. E' kueki se' kos eköl eköl kawöta e' sauk kewe tö is s'tso', e' ukuöki ta pan ñú ena vino yó. ³⁰ Erë a' kè ku' iwà dalöiök es. E' kueki a' taië kirirke ianewa alabëbë, ñies a' welepa duolur. ³¹ Se' e' sué buaë, e'ma Skëkëpa kè tö se' shulepa. ³² Erë ie' tö se' shuleke, e' ta e' dör se' kimoie as se' kè kichatër aishkuö ta wépa kè tö ie' dalöieta' esepa ta ñita. ³³ A yamipa, mik a' ñi dapa'uke chkök ñita Skëkëpa kötewa e' kéwö tkö'woie, eta a' ñi panú. ³⁴ A' wépa dué bli wa, e' ta esepa chkóbitu iwák u a as a' kè tö Skëköl wö kiö e' ki a' ñi dapa'uke chkök ñita e' wa. Íyi malë kianeia shulè, ese shulekeyö mik ye' dene a' ska' eta.

12

Ì merke Wiköl Batse'r wa e' pakè

¹ A yamipa, i' ta ye' tö ì merke Wiköl Batse'r wa se' a e' tté pakeke a' a. Ye' ki ikiane tö a' éna ttè e' wà ar buaë. ² A' wa ijcher buaë tö kenet ta kam a' tö Skëköl dalöiö, e' yöki a' bak e' muktsa wëttsè wes alè íyi diököl kè ttò ta', ese dalöiök. ³ E' kueki i'ñe ta ye' ki ikiane tö a' wa ijcher tö wépa ttöke Skëköl Wiköl wa, esepa kè tö ichepa: “Jesús mú kichatër!” E' sù wépa kè ttöku' Wiköl Batse'r wa, esepa kè tö ichepa moki: “Jesús dör sulitane Këköl!”

⁴ Ì mène se' a ñi kimoie ese dör ku'a'ki ku'a'ki, erë e' wì dör Skëköl Wiköl eköl è. ⁵ E' sù kanè tso' se' wa s'kimoie ese dör ku'a'ki ku'a'ki, erë e' wì dör Skëkëpa Jesús eköl è. ⁶ E' sù ì wëkesö ese wà dökettsa ku'a'ki ku'a'ki, erë e' wì dör Skëköl eköl è, e' tö iwakaneweke se' a as iwà döttsa wes ie' ki ikiane es. ⁷ Se' kos eköl eköl a imène Skëköl Wiköl wa s'malepa kimoie. ⁸ Welepa a imerke Skëköl Wiköl wa

Skëköl siwé iskië e' pakoie. Welepa skà a Wiköl e' è wa imerke ttè blëule ese wà pakoie. ⁹ Welepa skà a imerke Wiköl e' è wa erbloie Skëköl mik bua'ie. Welepa skà a imerke Wiköl e' è wa s'duöke ese bua'wone. ¹⁰ Welepa skà a imerke ì kè or yi a ese woie. Welepa skà a imerke ttoie Skëköl ttekölie. Welepa skà a imerke isuoie tö yile kapaköke ese dör Skëköl ttè moki ö au. Welepa skà a imerke ttoie ttò kuä'ki kuä'ki wa. Welepa skà a imerke wépa ttöke ttò kuä'ki kuä'ki wa, ese wà pakone. ¹¹ Erë ekkë kos dör Skëköl Wiköl eköl è e' kanè. Ie' tö imeke se' kos a eköl eköl wes ie' ki ikiane es. ¹²⁻¹³ Se' dör Cristo icha e'pa dör wes wák eköl è es. Se' ulà ta', klò ta' ena se' yese skà tso' taië, erë e' kos wöiëulewä etkëme. Es ñies se' dör kuä'ki kuä'ki. Se' welepa dör judiowak, se' welepa skà kè dör judiowak, se' welepa klöulewä kanè mésoie, se' welepa skà kè dör es. Erë se' kos iënewä Skëköl Wiköl a, e' è a se' kos tso'. E' wa se' de wes wák eköl è es Cristo ta ñita.

¹⁴ S'chkà kè dör etkëme, iyese tso' taië kuä'ki kuä'ki.
¹⁵ Ichòsö tö s'klò mú tö ichè: “Ye' kè dör ulà, e' kueki ye' kè ku' chkà mik.” Ie' tö ichèmi es, erë ie' tso' chkà mik. ¹⁶ S'kukuöña mú tö ichè: “Ye' kè dör wöbla, e' kueki ye' kè ku' chkà mik.” Ie' tö ichèmi es, erë ie' tso' chkà mik. ¹⁷ S'chkà kos e' mú dör wöbla è, e'ma ¿wes ì ttsëmisö? S'chkà kos e' mú dör kukuöña è, e'ma ¿ì wa íyi alar ttsëmisö? ¹⁸ Erë Skëköl kè wä se' chkà yöne es. Ie' tö ì kos tso' s'chkà mik, e' méat wé ie' ki ikiane mèat ee as ikaneblò buaë ñita. ¹⁹ Es s'chkà ulitane mú dör wöbla è ö kukuöña è, e'ma s'chkà kè dör moki. ²⁰ Erë kè idör es. S'yese tso' taië.

²¹ E' kueki s'wöbla kè a iyënuke s'ulà a: “Be' kè dör iie

bua' ye' a.” Es ñies s'wökir kè a iyënuκ s'klò a: “Be' kè dör iie bua' ye' a.” ²² E' skéie, s'chkà wésele bikeitsekesö tö kè ia ì or buaë, e' kè ta' eta kè se' serpa. ²³ S'chkà wésele kî se' jaërke, kè kkayër ta', ese paiekesö buaë datsi' wa kk'oneke buaë. ²⁴ Erë s'chkà wésele kè kî se' jaërku', e' kè paieku'sö datsi' wa. S'chkà wésele bikeitsekesö tö kè idör buaë chökle, ese kk'onekesö bua'ie. Es Skëköl tö s'chkà tulu'wa. ²⁵ Ie' tö iwé es as s'chkà kè ñi blabatsò e' skéie iñi kk'ö'nurak buaë ñikkëë. ²⁶ Se' yese alè dalëne s'mik, e' ta s'chkà kôs e' tö ittse. Ñies se' yese alè peñarke buaë, e' ta s'chkà kôs e' ttsë'ne buaë.

²⁷ A' kôs eköl eköl tso' batsulewā Cristo mik wes wák eköl è es. ²⁸ Se' dör Skëképa Jesús icha e' pa shuā Skëköl tö se' tkë'ka kanè kuā'kî kuā'kî uk. Kewe ie' tö Jesús ttekölpa tsá, e' pa tkë'ka. E' ukuökî ta ittekölpa malepa tkëneka. E' ukuökî ta s'wöbla'ukwakpa ittè wa esepa tkëneka. E' ukuökî ta ì kè or yi a ese ukwakpa tkëneka, ñies s'duöke ese bua'ukwakpa ena s'kimukwakpa ena s'wëttsukwakpa esepa tkëneka. Ñies wépa ttöke ttò kuā'kî kuā'kî wa, esepa tkëneka. ²⁹ Se' ulitane kè dör Jesús ttekölpa tsá. Se' ulitane kè dör Skëköl ttekölpa. Se' ulitane kè dör s'wöbla'ukwakpa. Se' ulitane kè dör ì kè or yi a ese ukwakpa. ³⁰ Se' ulitane kè dör s'duöke ese bua'ukwakpa. Se' ulitane kè ttöpa ttò kuā'kî kuā'kî wa. Ì chekerakitö ttò kuā'kî kuā'kî wa, ese wà kè pakanukne se' ulitane a. ³¹ Erë ì merke se' a Wiköl Batse'r wa, e' bua'ie yuló a' dör poë.

Se' ñi dalëritsò e' dör ñalā bua'ie

Erë ñalā bua'ie shüte, e' kkachekeyö a' a' i' ta.

13

¹ S'ttò kua'ki kua'ki dò Skèköl biyöchökwakpa ttò e' kòs mú yër ye' a, erè s'malepa kè dalër ye' éna, e' ta ye' dör wes tabechka ppésö ese blar es ö wes panakkuö ppésö ese blar es kè wà ta'. ² Ye' mú ttò Skèköl ttekölie, ñies ie' siwé blèule e' kòs mú ar ye' éna ñies íyi kòs mú jcher ye' wa ñies ye' mú erblò Skèköl mik tajè dò kabata skéu ekkè, erè s'malepa kè dalër ye' éna, e' ta ye' kè dör ì. ³ Ì kòs tso' ye' wa e' mú mèttsayö s'siarëpa a, ñies ye' wák mú e' mùttsa we'ikè siarè Skèköl ttè kuèki e' ttsoka*, erè s'malepa kè dalër ye' éna, e' ta e' kè dör iie bua' ye' a.

⁴ Se' ñi dalëritsöke, e' ta ì kòs dalè'ttsekésö bèrè, ñies se' er buaë chöke s'malepa a. Se' ñi dalëritsöke, e' ta kè se' ukyërta' ñi ki, kè se' e' ttsötä'ka s'malepa ki, kè se' e' bikeitsötä'ka tö se' dör pè' tajè. ⁵ Se' ñi dalëritsöke, e' ta kè s'malepa suèsö er sulu wa, kè se' er mutä'wa se' wák è ki, kè se' ulurta'ka bet, ì sulu wamblërke se' ta, e' ta ese nuí olo'yekesö. ⁶ Se' ñi dalëritsöke, e' ta ì sulu wamblërke ese kè tö se' ttsè'wepa buaë. E' skéie mik s'malepa serke wes ttè mokì tö ichè es, e' ta ese je' tö se' ttsè'weke buaë. ⁷ Se' ñi dalëritsöke, e' ta ì kòs dalè'ttsekésö, se' erblò michoë Skèköl mik, ì buaë yè' Skèköl tö se' a ese kòs wà panekesö kröröë, ì kòs wöklö'wekesö.

⁸ Se' ñi dalëritsöke e' kè erta'wa. Ì'ñe ta imerke ttoie Skèköl ttekölie, erè aishkuö ta e' kè merpaia es. Ì'ñe ta imerke ttoie ttò kua'ki kua'ki wa, erè aishkuö ta e' kè ku'ia. Ì'ñe ta imerke íyi blèule ese jchenoie Wiköl Batse'r wa, erè aishkuö ta e' erdawa. ⁹ E' wà dör tö ì mène se' a jchenoie ì'ñe ta ese kè dör Skèköl íyi wa'ñe, e' dör ikakla è. Ñies

* 13:3 ye' wák mú e' mùttsa we'ikè siarè: Yèkkuö kèchke wele tö ichè: ye' mú e' mùttsa ña'wèwa

ì chekesö Skëköl ttekölie, ese kè dör seraa. ¹⁰ Ese kos erdawa mik ì dör ibua'ie e' de seraa eta.

¹¹ E' dör i' es: Mik ye' ià alala, eta ye' ttöke wes alala es, ye' erbiköke wes alala es, íyi sukeyö wes alala es. Erë mik ye' kibineone, eta ye' kè dör alala, e' kueki ye' kè seria wes alala es. ¹² I'ñe ta se' wa Skëköl jcher wes íyi olo suësö wösuo nula wa es. Erë aishkuö ta isuerasö ñi wöshaë. I'ñe ta ie' kak jcher ye' wa, erë aishkuö ta ijcherdawa ye' wa buaë wes ie' wa ye' jcher buaë es.

¹³ I'ñe ta se' erblöke Skëköl mik. Ñies ì yè'atbakitö, ese wa panekesö kröröë. Ñies se' ñi dalëritsöke. Íyi mañat ekkë wawekesö i'ñe ta, erë ibua'ie dör se' ñi dalëritsö.

14

Imène ttoie ttò kua'ki kua'ki wa, e' pakè

¹ A' e' chó ñi dalëritsök buaë. Ñies ì merke se' a Wiköl Batse'r wa ñi kimoie ese yuló poë. Erë ttök Skëköl ttekölie e' yuló bua'ie imalepa tsata. ² E' wà dör tö yi a imène ttoie ttò kua'ki wa ese kè ttöku' imalepa ta, ittöke Skëköl è ta. Kè yi skà éna ittöke e' anuk. Erë ttè blëulewa ese chekeitö Skëköl Wiköl wa. ³ Erë yi a imène ttoie Skëköl ttekölie, ese ttöke imalepa ta ie'pa er diché kí ioie, ie'pa pattoie ena ie'pa er pabloie. ⁴ Yi ttöke ttò kua'ki wa Wiköl Batse'r wa, ese tö iwák è er diché kí ieke. Erë yi ttöke Skëköl ttekölie, ese tö Skëképa Jesús icha malepa er diché kí ieke. ⁵ Ye' ki ikiane tö a' ulitane mú a imer ttoie ttò kua'ki kua'ki wa. Erë a' mú ttò Skëköl ttekölpaie, e' dör ibua'ie ttök ttò kua'ki kua'ki wa ese tsata. Erë a' ttöke ttò kua'ki kua'ki wa ta yile tö iwà pakèna imalepa a as ie'pa er diché kí iër, e' ta e' dör buaë wes yi ttöke Skëköl ttekölie ese es.

⁶ A yamipa, e' wà pakekeyö a' a i' es. Ichösö tö ye' de, e' ttöke a' ta ttò kuä'ki wa, e' ta ¿e' tö a' kimèmi? Au, e' kè dör ìie bua'. Erë ilè kkeyëne ye' a ese chéneyö a' a ö ilè jcher ye' wà ese pakéneyö ö ilè chéyö Skëköl ttekölíe ö a' wöbla'wéyö ttè wésele wa ese kôs chéyö a' wákpa ttò wa, e' ta e' je' tö a' kimèmi buaë. ⁷ E' dör wes ma'ma tso' blarta' pulè sù ö ma'ma kicha ta' sù ese blar es. Kè iblane wes ikawötä bla'wè es, e' ta ¿ì se' a ichök tö ì bla'wekerakitö? ⁸ Nies duk bla'weke ñippökwakpa kioie ñippök ibolökpa ta, e' kè blane wes ibla'weke es, e' ta ñippökwakpa kè bitúpa ñippök. ⁹ E' sù a' ta itköke. A' ttöke ttò kuä'ki kuä'ki wa, e' ta ¿wes e' wà armi yi éna? A' ttöke é, wes yi ttò ekörla ese es. ¹⁰ S'ttò daklilië, e' tso' taië ká i' a, ese kôs wà ane iwákpa éna. ¹¹ Erë wele ttöke iwákpa ttò wa, kè wà ane ye' éna, e' ttséyö, e' ta ie' dör ká kuä'ki wak ye' a, nies ye' dör ká kuä'ki wak ie' a. ¹² Ì meke Skëköl tö se' a iWiköl wa, ese kôs yuleke a' tö poë. E' kuëki yö ichè a' a, e' wése tö se' malepa dör Skëképa icha e'pa er diché kí ieke, ese kôs yuló bua'iewa.

¹³ E' kuëki yi ttöke ttò kuä'ki wa ese wák tö ikió Skëköl a as imùitö ie' a iwà pakone imalepa a. ¹⁴ Ichösö tö ye' tso' ttök Skëköl ta ttò kuä'ki wa, e' ta mokí ye' tso' ttök ie' ta, erë iwà kè ane ye' wák éna. ¹⁵ ¿Wes ye' iwèmi? Ye' iweke i' es: ye' ttöke Skëköl ta ttò kuä'ki wa, nies ye' ttöke ie' ta ttò ane ye' éna ese wa. E' sù ye' ttsöke ie' kikokaie ttò kuä'ki wa, erë nies ye' ttsöke ttò ane ye' éna ese wa. ¹⁶ Ichösö tö a' wele tso' wéstela chök Skëköl a ttò kuä'ki wa a' malepa kukua, erë iwà kè ane a' éna, e' ta ¿wes a' ichèmi, “Es e' idir”? ¹⁷ Mokí ie' tö wéstela ché buaë Skëköl a, erë e' kè wà a' er diché kí iëne. ¹⁸ Ye' ttöke ttò kuä'ki wa

taië a' tsata, e' ki ye' tö wëstela cheke Skëköl a. ¹⁹ Erë mik se' ñi dapa'uke, eta ee ye' a ta ye' kapaköke ttè böt mañat wà ane se' éna ese wa, e' dör buaë ye' kapaköke ttè taië ttò kua'ki wa doka 10.000 kè ane yi éna e' skéie.

²⁰ A yamipa, kè a' kabikeitsökiä wes ala'rla es. A' kabikeitsó wes s'kibinetke es. Erë buaë idir tö sene sulu yöki a' kabikeitsò wes ala'rla es. ²¹ Skëköl tö ichè iyëkkuö ki i' es: “Eré ye' ttöraë ká i' wakpa ta s'ttò kua'ki kua'ki wa ena ká kua'ki kua'ki wakpa wa, erë ie'pa kè tö ye' ttò iutepa.” ²² E' wa isuésö tö s'ttöke ttò kua'ki wa e' dör ilè kkachöie wépa kè erblöta' Jesús mik esepa a, kè idör se' erblò Jesús mik esepa a. Erë se' ttöke Skëköl ttekölie e' je' dör se' erblò ie' mik esepa a. ²³ E' wà dör i' es: A' ñi dapa'uke e' kos tso' ttök ttò kua'ki kua'ki kè ane yi éna ese wa, e' wöshä pè' kè yöne Jesús ttè wa kè erblöta' ie' mik, esepa dewa a' shua, e' ta ie'pa tö ibikeitseraë tö a' dör alije. ²⁴ Erë e' skéie a' ulitane ttöke Skëköl ttekölie wà ane sulitane éna ta pè' kè erblöta' Jesús mik kè yöne ie' ttè wa esepa dewa, e' ta ie'pa éna iardaë tö nuì tso' ie'pa ki ta ie'pa e' shulöraë. ²⁵ Ì tso' blëule ie'pa er a, ese yëneka sulitane kukua ta ie'pa e' tköralur kuchë ki Skëköl dalöioie ta icheraërakitö, “Moki Skëköl tso' a' ta.”

A' ñi dapa'ú bèrë kè chiliwarka

²⁶ A yamipa, ttè ikkè kos bata dör i' es: Mik a' ñi dapa'uke, eta a' ulitane wà ilè bitumi eköl eköl s'malepa er diché ioie. A' wele wà Salmo bitumi ttsoie. A' wele skà wà ttè tso' s'wöbla'woie. A' wele skà wà ttè kkaché Skëköl tö ese tso' chè. A' wele wà ilè skà tso' chè ttò kua'ki wa. A' wele wà ì yöne ttò kua'ki wa, e' wà pakè tso'ne. E' kos ú ñi er diché ioie. ²⁷ A' wépa ttöke ttò kua'ki kua'ki wa,

e' ta buaë idir tö böi è ttò, isalema mañal, erë e' dör wë'. Ñies esepa kawöta ttök eköl eköl. Ñies ì chekerakitö e' wà pakökne yile kawöta. ²⁸ Erë kè yi ku' iwà pakökne, e' ta ie'pa kawöta siwa'blökwa. As ie'pa ttò Skököl ta ttò ku'a'ki wa bänet ekörla. ²⁹ Es ñies wépa a imène ttoie Skököl ttekölie, esepa ttó böi ö mañal, e' ukuökj ta a' malepa tö iwà bikeitsó isuöie tö mokj idir ö au. ³⁰ Erë a' wele ttöke Skököl ttekölie, e' dalewa a' wele skà tkër ee, ese a Skököl tö ittè é ñies, e' ta wé tso' ttök ese siwa'bló as iököl tö icha chò. ³¹ Es a' ulitane ttömi Skököl ttekölie eköl eköl as a' ulitane wöblar ena a' ulitane a diché k'j iër. ³²⁻³³ Skököl dör sene bèrë mukwak e' kè chilirta'ka. E' kuekj ie' ki ikiane tö se' ñi dapa'ù bèrë, kè chilirta'ka wes s'batse'rpa erule erule ñi dapa'uke ká wa'ñe es. E' kuekj wépa a imène ttoie Skököl ttekölpaie, esepa a e' wöklörmi as ittò eköl eköl.

³⁴ Mik a' ñi dapa'uke, eta alakölpa kos ké siwa'blökwa. Ie'pa kè kàne ttök, e' skéie ie'pa ké ittök bèrë wes Skököl ttè dalöiëno tö ichè es. ³⁵ Ie'pa ttöke mik a' ñi dapa'uke, e' dalewa e' dör jaë. E' kuekj ie'pa éna ilè chakak, e' ta as ichakörakitö iwëm a iu a.

³⁶ ¿Ima a' ibikeitsè? ¿Skököl ttè de a' batamik? ¿A' è ulà a ide? Au. ¡A' e' kité! ³⁷ Yi e' bikeitsò tö ie' dör Skököl tteköl ö Wiköl Batse'r tö ie' ké ichök, e' ta ese kawöta ichök tö ì shteke ye' tö a' a e' dör ì uk se' patkè' Skökëpa Jesús tö e'. ³⁸ Erë yi tö ttè i' watéttsa, ese watërdattsa.

³⁹ A yamipa, es ye' tö a' a ichè tö ttök Skököl ttekölie, e' yuló poë. Ñies wépa ttöke ttò ku'a'ki wa, esepa kè wöklö'war. ⁴⁰ Erë íyi kos ese ú a' tö buaë yësyësë, kè chiliwarka.

15

Cristo shkënekane, e' pakè

¹ A yamipa, Jesús tté buaë paka' ye' tö a' a, e' skà pakekeneyö a' a i' ta as e' ska' a' er döne. Ttè ñe' klöo'bak a' tö, e' a a' tso' tkëulewà darërëë. ² A' e' tkéwà michoë ttè buaë ñe' a yësyësë wes ye' tö a' a iwà paka' es, e' ta e' wa a' tsatkëne. Kè idör es, e' ta é ichók a' erblé imik.

³ Ttè meneat ye' a, e' è paka'neyö a' a. E' bua'ie dör i' es: Cristo kötewà se' nuì kì wes itso' kitule Skëköl yëkkuö kì es. ⁴ Ñies ie' wötënewà pö a, e' kì ká de mañat, eta ishkenekane wes itso' kitule Skëköl yëkkuö kì es. ⁵ Ñies ie' kkaché Cefas a. E' ukuökì ta ie' kkaché ittekölpa tsá dabom eyök kí böl (12), e'pa a. ⁶ E' ukuökì ta ie' kkaché s'yamipa dökà cien skeyök (500) kità, e'pa a mik ñi dapa'wé ek tsiní ème eta. Ie'pa ekkëpa welepa blërulunetke, erë ikibiiepa dobyërkeia. ⁷ E' ukuökì ta ie' e' kkaché Santiago a. E' ukuökì ta ie' e' kkaché ittekölpa kos a.

⁸ Bata ekkè ta ie' e' kkaché ye' a. Ye' dör ittekölpa tsá e'pa yulé, erë ñies ie' e' kkaché ye' a. ⁹ Skëköl icha, e'pa we'ikök ye' bak. E' kuëkì ye' dör ittekölpa malepa dikia diöshët. Ye' kiök ie'pa eköl, e' kè dör ye' siarla e' a. ¹⁰ Erë Skëköl er buaë ché ye' a, e' kuëkì ye' dör ie'pa eköl. Ie' er buaë ché ye' a e' kè dör éme. E' wakanewéyö taië ie'pa malepa tsatà. Ñermata kè dör tö ye' wák tö iwakanewé. Iwakanewéyö Skëköl er buaë chò ye' a e' batamik. ¹¹ Erë Jesús tté buaë, e' dör etkëme, e' paka' sa' tö a' a, e' mik a' erblé. Ye' tö ipakè ö ie'pa tö ipakè, e' kè dë' wes.

Se' duulewà shkerdakane

¹² Sa' tö ipakeke tö Cristo kötewà, e' shkenekane. Erë a' welepa tö icheke tö s'duulewà kè shkerta'kane. ¿Wes e' chëmi ie'pa tö? ¹³ S'duulewà kè shkerta'kane, e'ma Cristo kè shkenekane. ¹⁴ Ie' kè shkenúpakane, e'ma é ye' tö ie' tté buaë pakeke. Ñies é a' erblöke ie' mik. ¹⁵ Sa'

tö ipakeke tö Skëköl tö ie' shkeo'kane, erë s'duulewà kè shkerta'kane, e'ma ie' kè shkenekane. E' mú dör es, e'ma ttè pakeke sa' tö Skëköl ttò wa e' dör kache. ¹⁶ S'duulewà kè shkerta'kane, e'ma Cristo kè shkenekane. ¹⁷ Ie' kè shkenúpakane, e'ma é a' erblöke ie' mik. Se' tso'ia se' nuì ulà a. ¹⁸ Ñies e' mú dör es, e'ma wépa erblé' ie' mik blërulune, esepa tso'tke weinuk. ¹⁹ Se' tö Cristo paneke, e' kè wà tkópa aishkuö ta, e'ma se' dör siarë chökle s'malepa dikia.

²⁰ ;Erë moki Cristo shkenekane! Ie' dör se' shkerkane e'pa tsá, e' kueki se' wà ijcher tö ñies se' shkerdakane. ²¹ E' wà dör i' es: Wëm eköl wa s'duöwà e' ali'ka sulitane ki. E' sù wëm skà eköl wa s'duulewà shkerdakane. ²² Sulitane dë'ka Adán wa, e' kueki sulitane wömenettsa duökwa wes ie' es. Erë se' batsulewà Cristo mik e'pa kos shkerdakane wes ie' shkenekane es. ²³ Erë e' kos mir wes ikawöta minuk es. Cristo shkenekane kewe. E' itöki mik idene, eta se' dör ie' icha, e'pa kos shkerdakane. ²⁴ Eta ká i' erdawa. E' kéwö ska' ta Cristo e' alöraka íyi wökir, íyi wák, íyi këköl wà diché ta' ese kos ki. Ì kos blu'ie ie' tso' e' merattsaitö Skëköl dör S'yé e' ulà a. ²⁵ Erë i'ñe ta' ie' tso'ia íyi kos wëttsuk blu'ie dò mik ibolökpa kos menewà ie' klò dikia eta. ²⁶ Ie' bolök bata, e' dör s'duöwà, e' ki ie' e' alöraka bataie. ²⁷ E' dör wes itso' kitule Skëköl yëkkuö ki es, e' tö ichè: “Íyi ulitane menewà ie' klò dikia.” Erë se' éna iane tö mik iyëne “íyi ulitane” eta Skëköl kè ku' e' shua, ie' wák tö ì kos mérö Cristo klò dikia e' kueki. ²⁸ Erë mik íyi ulitane mérötke Skëköl tö Cristo dör ilà e' klò dikia, eta ñies Cristo e' murattsá iyé ulà a as íyi ulitane dò ie' dikia.

²⁹ S'duulewà kè shkerta'kane, e'ma wépa wösune

s'duulewā skéie* ¿iök e' wekerakitö? S'duulewā kè shkertā'kane, e'ma ¿iök ie'pa wösune esepa skéie? ³⁰ S'duulewā kè shkertā'kane, e'ma ¿iök se' e' mumi weinuk kekraë ttè e' pakök? ³¹ A yamipa, ká bit tā ye' kī idalò me'rie ttseskua ye' ttèmiwā yile tö. E' dör moki wēs a' tso' batsulewā Skëképa Cristo Jesús mik, e' tö ye' ttsé'weke buaë e' dör moki es. ³² Íe Éfeso ye' bolökpa tso' ñippök ye' tā wēs iyiwak sulusi es. Kè se' shkertā'kane, e'ma ¿iök e' dalè'ttsekeyö? E' kè dör ìe bua' ye' a. Moki tö s'duulewā kè shkertā'kane, e'ma iüsö wēs wēlepa tö icheke es. E' dör i' es: “Bulepa s'duöralur, e' kueki i'ñe se' chkò, se' di'yò buaë kaneë.”

³³ Kè a' e' muktsā e' kitö'uk es. E' dör wēs yile tö iyè es, e' dör i' es. “S'yamipa e' wamblò sulu esepa tö s'ser yësyesë esepa sulu'wekewa.” ³⁴ A' erbikóne buaë yësyesë. Ì sulu kè wamblariā a' tö. A' wēlepa kè bàtse Skëköl mik yës. E' chéyö a' a' jaëwōkā.

Se' duulewā shkerdakane ¿is e' chkà dör?

³⁵ Isalema a' wēlepa tö ichakèmi: “Se' duowa, ¿wēs e' shkermikane? ¿Is e' chkà dör?” ³⁶ ¿ì chaké a' tö wēs kè s'kabikeitsò ese ì chakè es! Iyiwö tkèsö, e' kè dè'kane, ikuala deka tā iwö dalola nunéwā. ³⁷ Mik se' tö trigo wö tkéwā, etā kè se' wā itkéne kuáie. Se' tö iwö dalola tké. ³⁸ E' ukuökī tā ikua deka wēs Skëköl ime'atbak es. E' sū iyiwö ulitane dōrakā iwakmik iwakmik wēs imeneat es.

³⁹ S'ditsö ena iyiwak klòka ena dù ena nima e' wák dör kuā'kī kuā'kī ñies ichkà dör kuā'kī kuā'kī. ⁴⁰ Ñies ì meneat ká jai a' ena ì meneat ká i' a' e' dör kuā'kī kuā'kī. E' kos dör buaala, erë iwër kuā'kī kuā'kī. ⁴¹ Diwö si'wö bëkwö e' kos

* 15:29 s'wösune s'duulewā skéie: E' dör ì uk ie'pa wēlepa wöblar es. Kè iyène Skëköl wā tö iü es.

dalöburke kuá'kí kuá'kí. Ñies bëkwö kôs e' wák dalöburke ek ek kuá'kí kuá'kí.

⁴² Mik se' shkenekane, etá se' manenettsatke wes iyiwö tkëne e' manerttsá es. Se' chkà i' nurta'wá, erë mik ishkenekane, etá kè inurpawáia. ⁴³ S'chkà i' dör ësela, erë ishkerdakane olo tá' taië. S'chkà i' kè diché tá', erë ishkerdakane diché tá' taië. ⁴⁴ S'chkà i' dör buaë senoié i'ñe tá, erë mik ishkenekane, etá imanenettsá senoié buaë aishkuö tá Wiköl Batse'r tá. ⁴⁵ E' dör wes Skëköl yëkkuö tö ichè es, e' tö ichè: “Wëm tsá kiè Adán, e' yöne se'ie ttsé'ka.”† Erë wëm skà de eköl Adán es, e' dör Cristo, e' yöne sene michoë mukwak. ⁴⁶ Erë s'chkà senoié aishkuö tá, e' kè mène Skëköl wá se' a kewe. S'chkà i' me'itö se' a kewe. E' itökí chkà senoié aishkuö tá Wiköl Batse'r tá ese merdaë se' a. ⁴⁷ Wëm tsá yöne íyök wa, e' kuëkí e' dör ká i' wak. Erë wëm skà de Adán es, e' datse ká jai a. ⁴⁸ Wépa dör ká i' wakpa, esepa dör wes wëm tsá yöne íyök wa ñe' es. Erë wépa dör Skëköl tso' ká jai a e' icha esepa dör wes wëm datse eë es. ⁴⁹ Se' tö wëm datse ká jai a e' kítseraë wes wëm yöne íyök wa ñe' kítse'sö es.

⁵⁰ A yamipa, ye' tö a' a ichè tö se' chkà i' duöta'wá nurta'wá e' kè döpawá ì blúie Skëköl tso' e' a. ⁵¹⁻⁵² Ye' ttö ttsó. Ttè bak blëulewá ese chekeyö a' a i' tá: Kè se' ulitane duöpawá erë mik Skëköl duk blane iwà kkachoié tö kawö i' enewatke etá se' kôs maneordattsá bet wes s'wöbla tsimiü es. Mik duk ñe' blane, etá s'duulewá kôs shkerdaka, kè duöpawáia. Ñies se' tso'ia ttsé'ka, e' chkà maneordattsá. ⁵³ Se' chkà i' nurta'wá, e' maneordattsá chkà kè nurta'wá ese wa. Se' chkà i' duöta'wá, e' maneordattsá chkà kè duöta'wá, ese wa. ⁵⁴ Mik se' chkà i' manenettsá kè duöpawáia, kè nurpawáia, etá ì tso' kitule Skëköl yëkkuö

† 15:45 Génesis 2.7

ki, e' wà de, e' tö ichè: “Duewà ki Skèköl e' aléka.† 55 A Duewà, ¿wé be' diché taië e'? ¿Wé be' e' alò taië e'? Be' kirébata tso' se' rrewoie taië, ¿wé e' i' ta?”§ 56 Se' ser sulu kueki duèwà tö se' rreweke ena sene sulu diché iëne ttè dalöiëno wa. 57 Erë se' nuì olo'yane se' ki Skèkëpa Jesucristo batamik, e' kueki kè se' suaneia s' duòwà yöki. E' kueki kekraë wëstela chekesö Skèköl a.

58 E' kueki, a yamipa dalër ye' éna, a' e' tkówà darërë kekraë Skèkëpa ttè a, kè a' e' sköktsa bánet. A' wà ijcher tö ì qos kanewé a' tö ie' a, e' kè weirpa éme. E' kueki a' kí kanabló buaë kekraë ie' a.

16

Inuköl shteke s'sigrëpa kimoie, e' pakè

1 Inuköl shteke a' tö s'batse' rpa serke Jerusalén e' pa kimoie, e' pakeke ye' tö a' a' i' ta. Inuköl shtó wes ye' tö iyè' Skèkëpa icha erule erule tso' Galacia, e' pa a es. 2 Domingo bit ta a' wakpa bik ekkè tö a' inuköl shta' ú tö qos a' ulà a ide. Eta qos a' a imermi, e' bló bánet. A' tö iwé es, eta mik ye' de a' ska', eta kè a' kawöta inuköl shtök, a' wà itso'tke blëule e' kueki. 3 Mik ye' de a' ska', eta wépa shushtétke a' tö patkèmi Jerusalén inuköl ñe' muk, e' pa tté choie yëkkuö shtekemiyö e' mi'ke ie' pa wà. Es ye' tö ie' pa patkeke Jerusalén. 4 A' ibikeitsé tö buaë idir tö ye' mi'ñak ie' pa ta, e' ta ye' mi'mi.

Pablo tö ishkak e' aleritsé

5 Ye' kawöta minuk Macedonia, e' ukuöki ta ye' mi'ke a' ska'. 6 Isalema ye' e' tsukeat a' ska' si' et si' böt ulatök ö isalema ye' e' tsümiat dò yuëdiö tka ekkè. Es a' a ye' kimermi ì kiane ye' ki shkoie ese wa as ye' mi' buaë wé ye'

† 15:54 Isaías 25.8 § 15:55 Oseas 13.14

mi'mirö ee. ⁷ Ye' kè shkak a' pakök shkaule. Ye' mú ser a' ska' ká taië, Skëkëpa kî ikiane e'ma. ⁸ Erë ye' e' tsukeat íe Éfeso dô Pentecostés kèwö tka ekkë. ⁹ Íe buaë ye' a kawö kune Jesús tté buaë pakoie. Ye' bolökpa tso' taië, erë ñies taië pè' éna Jesús tté buaë ttsak. E' kuekî kè ye' e' yaktsa i' ta íe.

¹⁰ Timoteo kanëblöke Skëkëpa a wes ye' es, e' kuekî ie' de a' ska', e' ta ikiówa buaë. ¹¹ Kè yi kàne ie' dalöseukwa. E' skéie ie' kímú as ie' döne bèrë ye' ska'. Ye' tso', ie' ena s'yamipa urke ie' ta, e'pa panuk.

¹² Ye' tö s'yami Apolo e' cheke a' a i' ta. Ye' kköyë' ie' a taië tö ie' yúñak s'yamipa mi'ke a' pakök e'pa ta. Ie' kè shkak i' ta, erë wekkë alè ta ie' a kawö kurmi, etä ie' mi'mi.

Pablo tö ie'pa bata patté

¹³ A' senú erki. A' e' tkówa darërë a' erblöke Jesús mik e' a. A' e' tkówa wëbla suë, kè a' suanuk. A' erbló darërë ie' mik. ¹⁴ Ì weke a' tö qos ese ú ñi dalëritsë wa.

¹⁵ A yamipa, a' wa ijcher tö Estéfanos ena iyamipa e'pa dör Acaya wakpa tsá erblë' Jesús mik e'pa. Ie'pa e' ché buaë s'batse'r malepa kímuk. ¹⁶ Ye' tö a' a ikiè taië tö ie'pa esepa ttò dalöiío er bua' wa. Ñies yi isie tso'ñak kanëblök Skëkëpa kanë a esepa ttò dalöiío.

¹⁷ Ye' ttsë'ne buaë tö Estéfanos ena Fortunato ena Acaico e'pa de ye' ska'. Ie'pa tso' ye' kímuk taië a' kè ku' e' skéie. ¹⁸ Ie'pa tö ye' er pablé wes a' er pablérakitö es. Buaë idir ie'pa esepa kikökka.

Pablo e' chéat

¹⁹ Skëkëpa Jesús icha erule erule qos tso' Asia, e'pa tö a' shke'wémi. Áquila ena Prisca ena Skëkëpa icha ñi dapa'uke ie'pa u a, e'pa tö shkene patké taië a' a Skëkëpa

ttò wa. ²⁰ S'yamipa kòs tso' íe, e'pa tò a' shke'wémi. A' ñi shke'ú ñi dalër wa.

²¹ Ye' dör Pablo e' tö shkene i' shté ye' wák ulà wa.

²² Yi kè éna Skëképa dalër, e' tã as ese kichatër. ¡A Skëképa, be' shkóne bet!

²³ As Skëképa Jesús ər buaë chò a' a.

²⁴ Ye' éna a' dalër Cristo Jesús batamik. Es e' idir.

Tte Pa'ali Me' Skököl tö Se' a
 New Testament and Shorter Old Testament in Bribri (CS:bzd:Bribri)
 copyright © 2010 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Bribri

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Bribri

bzd

Costa Rica

Copyright Information

© 2010, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament and Shorter Old Testament

in Bribri

© 2010, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective

copyright owners.

2014-04-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 12 Mar 2019 from source files dated 5 Mar 2019

70b70297-578d-5d61-9b6f-3119201e28ca